

Blokadebryderne
Mytteristerne fra Bounty
JULES VERNE

Jules Verne

Blokadebryderne

og

Mytteristerne fra Bounty

eBibliotek 1800

2023

Ophavsret og brugsbetingelser

Copyright and conditions of use

BY
NC
SA

Blokadebryderne

1. Delfinen

Den første flod, der skummede under en dampers hjul, var Clydefloden, og dette skete i året 1812. Fartøjet hed *Cometen* og tilvejebragte mellem Glasgow og Greenock en regelmæssig forbindelse med en hastighed af seks engelske mil i timen. Siden den tid er velsagtens over en million dampere sejlet op og ned ad den skotske flod, og beboerne af den store handelsstad har efterhånden haft god lejlighed til at gøre sig fortrolige med dampskibsfartens undere.

Desuagtet befandt der sig den 3. december 1862 en uhyre folkemængde, der bestod af redere, købmænd, arbejdere, søfolk, manufakturister, kvinder og børn i Glasgow på vejen til Kelvin Dock, en stor skibsbygningsplads, der tilhørte de herrer Todd og MacGregor. Det sidste af disse navne beviser tilstrækkeligt, at også højlændernes berømte descendenter er trådt i industriens tjeneste, og at de har forvandlet disse gamle klaners vasaller til fabriksarbejdere.

På få minutter havde de skuelystne nået deres mål, og der bredte sig nu en sand menneskestrøm over de umådelige værfter på den højre bred af Clyde; ikke en eneste plads på kajen, ikke engang magasinernes tage forblev ubesat. Grunden til denne ualmindelige bevægelse var en aldeles simpel ceremoni, der skulle blot løbe et skib af stablen. Var der da ved *Delfinen* – således hed det af de herrer Todd og MacGregor byggede fartøj – noget særlig mærkværdigt? Oprigtig talt nej. Det var et stort skib som så mange andre, femten hundrede tons drægtig, bygget af jernblik og udelukkende med det mål for øje, at det kunne skyde en god og hurtig fart. Dets

højtryksmaskine havde fem hundrede hestes kraft og satte to tvillingskruer i bevægelse, der lå på begge sider af bagstavnen og var fuldstændig uafhængige af hinanden. Dette er en ny anvendelse af det af de herrer Dudgeon fra Millwall opfundne system, som giver skibene stor hurtighed og gør det muligt for dem at svinge på meget lidt plads. Hvad *Delfinen*s dybtgående angik, så var de sagkyndige iagttagere enige om, at den måtte være meget ringe og sluttede deraf, at skibet kun kunne være bestemt for farvande af middeldybde. Alle disse ejendommeligheder kunne imidlertid ikke forklare den ualmindelige interesse, der blev vist dette skib af hele Glasgows befolkning, for alt i alt udmærkede det sig ikke i nogen henseende i forhold til så mange andre dampere.

Skulle der måske overvindes en mekanisk hindring ved dets løben af stablen? Heller ikke det; Clydefloden havde allerede optaget mangt et fartøj af større drægtighed i sine vande, og *Delfinen* ville rimeligvis komme til at løbe af stablen på den almindeligste måde af verden.

Da ebben begyndte at indfinde sig, blev forberedelserne truffet, hammerslagene faldt i takt ned på kilerne, som bar skibskølen, og en rysten forplantede sig til hele den massive bygning. Den glidende bevægelse udviklede sig mere og mere, blev derpå hurtigere og hurtigere, og få øjeblikke efter forlod *Delfinen* den omhyggeligt indsæbede stabel og dukkede, idet den rundt om udspredte et hvidt skum, ud i Clyde. Dens agterdel stødte mod strømmens dyndede bund, men derpå hævede den sig op på en kæmpemæssig bølge og kunne let, revet med af sin fart, være blevet knust mod Gowanværkernes

kajer, hvis ikke alle dens ankre på samme tid var blevet sluppet ned med en forfærdelig støj og dens løb derved blevet hæmmet.

Stabelafløbningen var lykkedes fuldstændig, og *Delfinen* vuggede nu roligt på Clydes bølger. Alle tilskuerne klappede ad fartøjet, da det havde taget sit naturlige element i besiddelse, og fra begge bredderne lød der et hurraråb, som ikke ville tage nogen ende.

Men hvorfor da al denne skrigen og alle disse bravoråb? Uden tvivl ville de lidenskabeligste mellem tilskuerne være kommet i forlegenhed, hvis de skulle have givet grunden til deres entusiasme.

Men hvorfra hidrørte da al den besynderlige deltagelse, som blev vist dette skib? Ganske simpelt fra den hemmelighed, som omgav dets bestemmelse. Ingen havde en anelse om, hvilken art af handelsforbindelser det skulle tjene, og hvis man havde spurgt alle disse grupper af nysgerrige, ville de have lagt de mest forskellige formodninger for dagen.

De bedst underrettede eller dog de, som troede at være det, kom overens om, at denne dampbåd skulle spille en rolle i den skrækkelige krig, som på den tid decimerede De Forenede Staters befolkning, men mere gav de sig heller ikke af med at vide, og om *Delfinen* var bestemt til at være kaperskib eller transportfartøj, om det skulle tjene nord- eller sydstaterne, det var og blev uudgrundeligt.

Hvad der her tiltrak mængden var altså det hemmelighedsfulde og ubekendte; for hvis man nøjagtigt skulle vide besked om *Delfinen*s bestemmelse, måtte man have været tilknyttet eller dog i det mindste en meget intim ven af huset Vincent Playfair & Co. i Glasgow. Dette sidste gjaldt for at være

et rigt, betydeligt og intelligent handelshus, og familien var ligeledes gammel og anset og nedstammede fra de såkaldte Tabacco-lorder, som havde bygget de smukkeste kvarterer af byen. Disse dygtige købmænd havde efter unionsakten grundlagt de største kontorer i Glasgow og begyndt en handel med Virginia- og Marylandstobak. De samlede snart en umådelig formue og skabte et nyt midtpunkt for handelsforbindelserne. Snart rejste der sig også væverier og fabrikker på alle sider af byen, og på få år steg velstanden i denne stad til det højeste punkt. Glasgow var blevet en betydelig industri- og manufakturstad.

Huset Playfair havde intet mistet af sine forfædres foretagsomhed. Til stadighed styrtede det sig ud i de dristigste foretagender og værnede kraftigt om den engelske handels ære. Dets nuværende overhoved var Vincent Playfair, en mand i halvtredserne, der i alt væsentligt så på den praktiske og positive side, men desuagtet havde et dristigt temperament, kort sagt en ægte fuldblods reder. Intet, der lå udenfor de kommercielle spørgsmål, ja ikke engang sagernes politiske side gjorde indtryk på ham, men ikke desto mindre dannede loyalitet og streng redelighed et hovedtræk i hans karakter.

Tanken om *Delfinen*s bygning og udrustning var dog ikke opstået i hans hjerne, men skyldtes hr. James Playfair, som vi herved har den ære at forestille som den gamle herres omtrent trediveårige nevø og en af de dygtigste kaptajner i den engelske handelsmarine.

Da James Playfair en dag sammen med sin onkel befandt sig på Rådhuscafeen og der med stor iver havde studeret de

amerikanske blade, forelagde han hr. Vincent følgende eventyrlige plan:

"Onkel, vi kan på højst to måneder tjene to millioner."

"Og hvad er indsatsen?" spurgte onkel Vincent.

"Et skib med ladning."

"Og ikke andet?"

"Muligvis kaptajnens og mandskabets liv, men det kan ikke tages med i beregningen."

"Jeg må have nærmere oplysninger," bemærkede onkel Vincent.

"Har du ikke læst *Tribune*, *New York Herald*, *Times*, *Enquirer of Richmond* og *American Review*?"

"Mindst tyve gange, min kære nevø."

"Og er du også af den mening, at krigen i De Forenede Stater vil vare længe endnu?"

"Meget længe endnu."

"Du ved, onkel, hvor meget denne krig skader Storbritanniens og især Glasgows handel."

"Ja, og endnu mere specielt huset Playfair & Co.'s interesser," tilføjede onkel Vincent sukkende.

"Det er en kendsgerning," bekræftede den unge kaptajn.

"Jeg ærgrer mig dagligt over det, James, og jeg tænker med skræk på alle de kommercielle uheld, som denne krig endnu kan føre med sig; naturligvis mener jeg ikke, at huset Playfair vil vakle, kære nevø, men dets korrespondenter kan lade det i stikken. Disse amerikanere, disse amerikanere! Hvad enten de nu er slaveholdere eller abolitionister, må de for min skyld alle sammen gå pokker i vold."

Hr. Vincent Playfair skulle egentlig ikke have talt således, da det store humanitetsspørgsmål altid må være vigtigere end de personlige interesser, men man kunne dog ikke give ham uret, når der toges hensyn til sagens rent kommercielle side. Den amerikanske eksportforretnings vigtigste artikel manglede fuldstændig; bomuldsmanglen blev dag for dag mere truende, og tusinder af arbejdere så sig nødsaget til at leve af almisser. Glasgow har femogtyve tusind mekaniske professionister, der før den amerikanske krig vævede seks hundrede og femogtyve tusind meter bomuld daglig, det vil sige halvtredsindstyve millioner pund om året. Efter disse talangivelser kan man slutte sig til de forstyrrelser, der blev fremkaldt i byen, da materialet næsten fuldstændig slap op. Hver time var der nye fallitter, i alle værksteder måtte arbejdet nedlægges, og i befolkningens lavere lag rasede der hungersnød og hærgende sygdomme.

Ved synet af den forfærdelige elendighed var James Playfair kommet på sin dristige plan.

"Lad det koste hvad det vil, jeg vil skaffe bomuld," sagde han.

Men da han lige så vel som sin onkel Vincent var forretningsmand, besluttede han at nå sit mål ved en tuskhandel.

"Onkel Vincent, skal jeg forklare dig mine tanker nærmere?"

"Ja, dette forehavende må nærmere belyses."

"Vi må for det første bygge et skib af meget stor drægtighed, og som skyder en overordentlig hastighed."

"Javel, javel."

"Og derpå må vi laste det med krigsammunition, levnedsmidler og klædningsstykker."

"Også det kan jo lade sig gøre."

"Jeg overtager selv overbefalingen på skibet, vi tager kampen op i hurtighed med alle skibe i nordstaternes marine og bryder blokaden ved en af de sydlige havne."

"Du vil kunne sælge din ladning dyrt til de konfødererede; de har brug for den slags ting."

"Ja, naturligvis, og jeg agter så at komme tilbage med en ladning bomuld."

"Som de vil lade dig få for ingen ting."

"Det har jeg også tænkt mig, onkel Vincent. Jeg håber, det vil blive en god forretning."

"Det håber jeg også. Men tror du, du vil komme igennem?"

"Ja, hvis jeg har et godt skib."

"Jeg skal lade dig bygge et specielt til formålet. Men hvordan med mandskabet?"

"Med hensyn til det behøver du ikke at nære nogen bekymring! Jeg behøver kun så mange folk at jeg har nok til at manøvrere med. Vi vil jo kun sejle nordstaternes skibe bagud, men ikke ligge og slås med dem."

"Ja, komme hurtigere afsted end de, det skal I," erklærede onkel Vincent meget bestemt. "Men sig mig nu, James, hvilket punkt af den amerikanske kyst du har udset dig til din operation."

"Nogle skibe har allerede brudt blokaden ved New Orleans, Willmington og Savannah, og jeg for min part agter at drage lige ind til Charleston; intet engelsk fartøj har endnu trængt frem i disse farvande med undtagelse af *Bermuda*. Jeg vil bære mig ad aldeles som det, og hvis mit skib kun har ringe

dybtgående, vil jeg slå ind på en vej, hvor nordstaternes skibe ikke kan følge mig."

"Charleston er propfuld af bomuld, det er sikkert," begyndte onkel Vincent igen efter en lille pause, "man skal endog være nær ved at brænde det blot for at blive af med det."

"Ganske rigtigt," bekræftede James. "Og byen er fuldstændig belejret, og Beauregard mangler i høj grad ammunition; han vil uden tvivl veje min ladning op med guld."

"Herligt, kære nevø, og hvornår agter du at sejle?"

"Om seks, syv måneder; i de lange vinternætter er det lettere at komme igennem."

"Jeg skal nok skaffe dig dit skib færdig til rette tid, nevø."

"Det er altså en afgjort sag, onkel?"

"Ja, den er afgjort."

"Men vi tier om den?"

"Ja, naturligvis, det forstår sig!"

Og fem måneder efter denne samtale stod en damper, hvis bestemmelse ingen kendte, færdig på Kelvin Docks værftet. Denne damper var *Delfinen*.

2. Der lettes anker

*Delfinen*s udrustning krævede ikke megen tid. Dens takkelage var færdig, den manglede kun at gøres således i stand, at skibet kunne stikke i søen. Man havde givet det tre master, men dette kunne næsten betragtes som en overflødig luksus, for det gjorde ikke regning på vinden for at komme bort fra nordstaternes krydsere, men kun på sin mægtige maskine, og det gjorde den også ret i.

Henimod slutningen af december blev *Delfinen* prøvet i Clydebugten, og det er vanskeligt at afgøre, om kaptajnen eller bygmesteren var den mest tilfredse. Den nye damper gled prægtigt af sted, og patentloggen (et instrument, der ved hjælp af nåle, som bevæger sig på i grader inddelte kvadranter, angiver fartøjets hastighed) viste en hastighed af sytten engelske mil i timen, en hurtighed, som endnu ikke var blevet nået af noget som helst engelsk, fransk eller amerikansk skib. Ved en kapsejlads selv med de hurtigste fartøjer ville *Delfinen* under alle betingelser være kommet adskillige kabellængder forud.

Den femogtyvende december skulle indladningen begynde, og damperen lagde sig i dette øjemed ved dampskibskajen, noget nedenfor Glasgow Bridge, den sidste bro, den fører over Clyde før dens munding. Uhyre magasiner var dér fyldt med uniformer, våben og ammunition, som så hurtigt som muligt transporteredes over i *Delfinen*. Denne ladning forrådte jo imidlertid skibets bestemmelse, og huset Playfair kunne ikke længere bevare sin hemmelighed. Men det betød også mindre nu, da *Delfinen* snart skulle sejle, og der for øjeblikket ikke var

blevet signaliseret nogen amerikansk krydser i de engelske farvande. Desuden skulle der jo hverves mandskab, og også herved var det naturligvis nødvendigt, at tavsheden blev brudt, for samtidig med at man hyrede folkene, måtte man jo også meddele dem deres bestemmelse og rejsens mål. Man forlangte, at de skulle sætte deres liv på spil, og dette kunne man ikke gøre, uden at de i forvejen var på det rene med, hvad det gjaldt om.

Skibets bestemmelse afholdt imidlertid ingen fra rejsen. Hyren var høj, og der blev desuden tilsikret hver mand af besætningen en part i udbyttet. James Playfair behøvede kun at vælge, for der kom prøvede, dygtige søfolk i massevis, og han valgte med hurtigt øje og rigtig forståelse; efter fireogtyve timers forløb udviste mandskabslisten navne på tredive matroser, der ville have gjort hendes allernådigste majestæts lystyacht ære.

*Delfinen*s afrejse blev fastsat til den tredje januar, og allerede den enogtredivte december var den klar til at sejle. Dens last var fyldt med ammunition og levnedsmidler, kulkamrene var så proppet, som de kunne være, og intet holdt den længere tilbage.

Den anden januar befandt James Playfair sig ombord og gennemgik endnu en gang med en kaptajns blik sit skib, da der indfandt sig en mand på dækket og ønskede at tale med kaptajnen. En matros førte ham op på kommandobroen.

Det var et kraftigt, bredskuldret menneske med et meget rødt ansigt, bag hvis uskyldige og næsten enfoldige udtryk der syntes at skjule sig et vist fond af snuhed og godt humør. Man så snart, at han ikke var bevandret i sømandsskikke, og han så sig også rundt overalt som en, der ikke har været meget på et

skibsdæk, men desuagtet søgte han at give sig udseende af at være en gammel søulk, betragtede *Delfinen*s takkelage og slentrede omkring, som om han havde været matros alle sine dage.

Da han nu stod foran kaptajnen, så han ham fast i øjnene og spurgte

"Kaptajn James Playfair?"

"Ja, hvad ønsker du af mig?"

"Jeg ville gerne have hyre her ombord."

"Jeg har ikke flere pladser. Mandskabet er fuldtalligt."

"En mand mere kan ikke skade, tværtimod."

"Så det mener du?" sagde James Playfair og så skarpt på ham.

"Ja, det mener jeg," svarede matrosen.

"Hvem er du da?"

"En simpel sømand, men en stærk karl og en resolut fyr, det indestår jeg for. Et par så kraftige arme, som dem jeg her præsenterer Dem, vil sikkert ikke være at foragte."

"Der er flere skibe end *Delfinen*, og andre kaptajner end James Playfair. Hvorfor kommer du da netop her?"

"Fordi jeg vil tjene ombord på *Delfinen* og under kaptajn James Playfair."

"Jeg kan ikke bruge dig."

"En kraftig mand kan man altid bruge, og hvis De vil have, at jeg skal prøve kræfter med en tre, fire af Deres mandskab ..."

"Nå, du tager da vist munden fuld," mente James Playfair; "hvad hedder du?"

"Crockston, til tjeneste."

Kaptajnen trådte nogle skridt tilbage for bedre at kunne mønstre den Herkules, der præsenterede sig for ham på en så

forunderlig måde. Holdning og vækst syntes ikke at modbevise hans påstand om at være ualmindelig stærk. Man så straks, at han måtte have sjældne kræfter, og han så også nok ud til at være parat til alt.

"I hvilke farvande har du sejlet?" spurgte Playfair.

"Så noget nær overalt."

"Du ved, hvad der er *Delfinen*s bestemmelse?"

"Netop derfor vil jeg med."

"Ja, jeg skulle jo være dum, hvis jeg lod sådan en karl gå; se at få fat på overstyrmanden, mr. Mathew, og lad dig indskrive af ham."

Efter disse ord ventede James Playfair, at fyren skulle gøre omkring og begive sig forud, men han tog meget fejl, Crockston rørte sig ikke af pletten.

"Nå, har du forstået mig?" spurgte kaptajnen.

"Javel, hr. kaptajn, men det er ikke alt; jeg har endnu en ting at foreslå Dem."

"For pokker, kan du ikke blive færdig, jeg har ikke tid til at stå her og snakke med dig," sagde James Playfair utålmodigt.

"Jeg skal heller ikke opholde Dem ret længe, hr. kaptajn, jeg ville kun sige – at jeg har en nevø."

"Han har såmænd en net onkel, den nevø," bemærkede James Playfair.

"Åh, ja såmænd; det er som man tager det," erklærede Crockston.

"Kan du snart blive færdig?" spurgte kaptajnen endnu mere utålmodigt.

"Ja, hr. kaptajn; sagen forholder sig sådan, at når man tager onklen, må man også tage nevøen."

"Såh, virkelig?"

"Ja, det plejer man i det mindste. For ser De, den ene vil ikke skilles fra den anden."

"Forklar dig tydeligere; hvem og hvad er din nevø?"

"Ja, ser De, hr. kaptajn, det er en ung fyr på femten år, som jeg lærer håndteringen. Han har ret god vilje, og engang med tiden bliver han nok en flink sømand."

"For en ulykke, anser du måske *Delfinen* for en skole for skibsdrenge?"

"Foragt ikke skibsdrengene, hr. kaptajn; der var engang en, som blev admiral Nelson, og en, som blev til admiral Franklin."

"Min ven, du har en måde at tale på, som jeg kan lide; bring nevøen til mig, men hvis hans onkel ikke er så dygtig en karl, som han giver sig ud for, så får han med mig at gøre. Skynd dig af sted, og vær her igen om en time."

Crockston lod sig ikke det sige to gange; han hilste temmelig kejtet og begav sig tilbage til kajen. En time senere indtraf han igen med sin nevø, en lille fyr på fjorten til femten år. Det unge menneske så meget frygtsom og forbavset ud og syntes at have en temmelig sart konstitution. Af onklens legemlige egenskaber havde han i hvert tilfælde ikke arvet meget. Crockston måtte endog allerede nu sætte mod i ham.

"Kun munter, min ven," hviskede han til ham, da de steg over på *Delfinen*. "Der er endnu tid nok til at vende om."

"Nej, nej," udbrød den lille, "Gud bevare os for det."

Endnu samme dag blev matrosen Crockston tilligemed hans lærling John Stigs opført på listen over *Delfinen*s mandskab.

Den følgende morgen klokken fem blev der fyret stærkt op under kedlerne, og dampen slap hvislende ud gennem ventilen.

Timen til afrejsen var kommet.

En mængde mennesker havde, skønt det var så tidligt på dagen, samlet sig på kajen og på Glasgow Bridge for at give damperen en sidste hilsen, og også Vincent Playfair havde indfundet sig for at tage afsked med kaptajn James og for at omfavne ham. Han opførte sig som en gammel romer fra længst forsvunden tid; hans heroiske fatning forlod ham intet øjeblik, og de kraftige kys, som han anbragte til højre og venstre på sin nevøs kinder lod formode en højsindet sjæl.

"Rejs heldigt, James," lød hans afskedsord, "rejs hurtigt og vend endnu hurtigere tilbage. Men glem især ikke at udnytte situationen. Sælg så dyrt som muligt og køb så billigt som muligt."

Efter dette sidste praktiske råd skiltes nevø og onkel, og alle de besøgende forlod skibet.

Crockston og John Stigs stod ved siden af hinanden på skansen, og matrosen sagde til den lille:

"Du skal se, det går alt sammen fint. Om to timer er vi i rum sø, og jeg aner, at hele rejsen vil gå efter ønske, nu da vi har så godt held med begyndelsen."

I stedet for svar trykkede lærlingen sin onkels hånd.

James Playfair gav den sidste befaling til afrejse.

"Er der fuldt tryk på maskinen?" spurgte han overstyrmanden.

"Ja, hr. kaptajn."

"Så let ankeret!"

Denne manøvre blev straks udført; skruerne satte sig i bevægelse, *Delfinen* passerede skibene, som lå i havnen, og

forsvandt snart for mængdens øjne, der med et sidste hurra sendte endnu en hilsen efter dem.

Farten på Clyde gik meget let. Man kan næsten sige, at denne flod er skabt af mennesker. I de sidste tres år har den, takket være den uophørlige opmudren, vundet mindst femten fod i dybde, og dens bredde mellem byens kajer er blevet mindst tre gange større end tidligere. Snart tabte skoven af master og høje skorstene sig i røg og tåge, larmen af smedehamre og skibsværfternes økser døde hen i det fjerne, og efter skibsbygningspladserne og værkstederne fulgte der smukke, landlige bygninger og villaer. *Delfinen* modererede nu sin kraft, da der begyndte at blive snævrere; dette voldte imidlertid ikke nogen synderlig ulejlighed; det er på en sejlbar flod langt mere dybden end bredden, det kommer an på. Damperen gled, ført af en fortræffelig lods, uden ophold frem mellem de svømmende bøjer, stensøjler og andre mærkepæle, og da man så havde nået foden af Kilpatrickhøjen, blev Clyde igen bredere og strømmede ud i Browlingbugten, i hvilken mundingen af den kanal åbner sig, som forbinder Edinburgh med Glasgow.

Endelig så man også, hvorledes slottet Dumbarton fire hundrede fod oppe aftegnede sine af tågen halvt udviskede omrids, og snart derpå dansede skibene på den venstre bred af havnen under de af *Delfinen* oprørte bølger. Endnu nogle mile videre, og man kom forbi Greenock, James Watts fødeby. *Delfinen* befandt sig nu ved mundingen af Clyde, ved indløbet til den bugt, gennem hvilken den sender sit vand ud i Nordkanalen. Der sporede den havets første bølgebevægelser og sejlede langs med øen Arrans malerisk skønne kyststrækning.

Forbjerget Cantyre, der skyder sig tværs ud i kanalen, blev omsejlet, og man fik øen Rathlin i sigte. Lodsen begav sig nu tilbage til sin lille kutter, der krydsede på søen, og *Delfinen*, der atter var undergivet kaptajnens autoritet, slog ind på en mindre befærdet vej og befandt sig, efter at den sidste europæiske kyst var svunden den ud af syne, alene ude på oceanet.

3. På åbent hav

Delfinen havde en god besætning; det var ganske vist ikke matroser, der forstod at kæmpe eller entre, men lutter folk, som kunne manøvrere fortræffeligt. Alle sammen var de resolutte mænd, men også alle sammen mere eller mindre vindesyge. Det var fordelen, ikke berømmelsen, de stræbte efter. De brød sig kun meget lidt om at vise deres flag og endnu mindre om at forsvare det med kanonskud. Dette sidste ville vel desuden også være faldet dem svært, for hele artilleriet ombord bestod af to små pufferter, der kun egnede sig til at give signaler.

Delfinen skød overordentlig hurtigt gennem bølgerne. Den opfyldte på det herligste alle dens bygmesters, såvel som også kaptajnens forhåbninger og havde snart de britiske farvande liggende bag ved sig. For øvrigt var der ikke et eneste skib i sigte på hele det store ocean, og desuden havde intet fartøj fra nordstaternes marine turdet angribe *Delfinen* under engelsk flag, selv om det naturligvis stod det frit for at følge damperen og hindre den i at gennembryde blokadelinjen. Men James Playfair havde, udelukkende for at undgå en sådan forfølgelse, ved bygningen af sit skib indrettet alt på hurtighed og for dens skyld ofret mange andre fortrin.

For alle tilfældes skyld blev der holdt nøje vagt ombord; til trods for kulden befandt der sig altid en mand i mastekurven, som var beredt til at signalisere det fjerneste sejl, der dukkede op i horisonten. Da aftenen kom, lod James Playfair meddele overstyrmanden, mr. Mathew, nøjagtige instruktioner.

"Lad ikke vagten blive alt for længe oppe i mastekurven," anbefalede han ham; "kulden kan let overvælde ham, og så vil

der kun blive holdt dårligt udkig. Folkene må hyppigt afløse hinanden."

"Jeg er ganske af Deres mening, hr. kaptajn," sagde Mr. Mathew.

"Jeg anbefaler Dem særlig Crockston til denne tjeneste; fyren påstår, at han har et fortræffeligt øje, og man kan da sætte hans påstand på prøve. Lad ham få morgenvagten, mens det er tåge, og hvis der skulle passere noget, så underret mig straks."

Efter disse ord trak James Playfair sig tilbage til sin kahyt, mens mr. Mathew lod Crockston kalde til sig og meddelte ham kaptajnens befalinger.

"Du begiver dig," sagde han, "i morgen tidlig klokken seks til udkigsposten på fokkemasten."

Crockston gav ikke noget egentligt svar, men nøjedes med at fremstøde en lyd, der skulle gælde for en bekræftende grynten. Men næppe havde mr. Mathew vendt ryggen til, før han meget urolig brummede hen for sig og til sidst udbrød:

"Hvad i alverden mener han egentlig med sin fokkemast?"

I dette øjeblik trådte nevøen John Stigs hen til ham på dækket.

"Nå, min gode Crockston, hvordan går det med dig?" begyndte han.

"Det går kun sådan la-la," svarede onklen med et forceret smil. "Dette tossede skib vælter sig jo fra den ene side til den anden, som en hund, der vil af med sine lopper; jeg befinder mig allerede ganske ilde."

"Stakkels ven!" sagde lærlingen medlidende, idet han så på Crockston med et taknemmeligt blik.

"Og når jeg tænker på, at jeg i min alder skulle få søsyge! Hvad er jeg dog for et gammelt fruentimmer! Nå, det går vel, det går vel! Men så er der også disse forbandede fokkemaster, som generer mig ..."

"Kære Crockston, og det alt sammen for min skyld ..."

"For Dem og for ham," svarede Crockston, "men ikke et ord om det, John; vi vil sætte vor lid til Gud, han vil ikke forlade Dem."

Efter denne samtale begav John Stigs og Crockston sig tilbage til deres kvarter, og sømanden lukkede først sine øjne, da han så, at hans nye lærling slumrede roligt i den snævre kahyt, der var anvist ham.

Den næste morgen stod Crockston op klokken seks for at indtage den anviste post, han begav sig op på dækket og fik af overstyrmanden befaling til at stige op i mastekurven og holde nøje udkig.

Sømanden så først en smule tvivlrådig ud, men syntes derpå at tage en pludselig beslutning, gjorde hurtigt omkring og styrede hen imod agterdelen af *Delfinen*.

"Hejsa, hvor vil du hen?" råbte overstyrmanden.

"Naturligvis der hvor De sender mig," svarede Crockston.

"Jeg har jo sagt dig, at du skal gå op i fokkemasten."

"Javel, jeg går også," svarede matrosen med urokkelig ro og gav sig igen på vej hen i mod roret.

"Hør, min ven, vil du gøre nar af mig?" råbte mr. Mathew vredt, "eller har du i sinde at søge fokkemasten henne ved mesanmasten? Du ser mig ud akkurat som sådan en brostenssliber, der ikke forstår at gøre en trosse fast eller

splidse et tov. Ombord på hvilken skude har du sejlet, gamle ven? Til fokkemasten, siger jeg, dit æsel, til fokkemasten!"

De vagthavende matroser var ved overstyrmandens ord ilet til og kunne ikke bare sig for en skrattende latter, da Crockston, fuldstændig ude af sig selv, atter kom tilbage til mellemdækket.

"Ja så," sagde han, og så op til masten, hvis top lå aldeles usynlig oppe i morgentågen, "ja så! Der skal jeg klatre op?"

"Ja," sagde mr. Mathew utålmodigt, "skynd dig blot; ved den hellige Patrick, et af nordstaternes skibe kunne få tid til at vikle sit bovspryd ind i vor takkelage, før din døgenigt kommer på sin post. Nå, bliver det snart til noget?"

Crockston sagde ikke et eneste ord, men svang sig med besvær op på skanseklædningen; derpå begyndte han med iøjnefaldende ubehændighed som en, der ikke ved hvad han skal gøre med sine hænder og fødder, at klatre op ad vanterne. Da han endelig var nået til fokkemasten, blev han, i stedet for at svinge sig let op, stående ubevægelig og klamrede sig krampagtig til takkelagen, som om han følte sig grebet af svimmelhed. Mr. Mathew forbavsedes over en sådan ubehjælpsomhed, han følte vreden koge i sig, og hen befalede Crockston straks at komme ned på dækket igen.

"Den karl har aldrig i sit liv været matros! Johnston, se dog engang efter hvad for sager den fyr fører med sig."

Bådsmanden begav sig hurtigt ned til matrosernes lukaf.

Crockston søgte imidlertid med stort besvær at komme ned, men han gled med den ene fod og plumpede temmelig hårdt ned på dækket.

"Din ferskvandsmatros! Din klodrian!" tilråbte mr. Mathew ham som trøst, "hvorfor i alverden har du ladet dig hyre på

Delfinen? Den fyr giver sig ud for en dygtig sømand og kan ikke skelne fokkemasten fra mesanmasten! Vi to skal tale et lille ord med hinanden."

Crockston svarede intet. Han stod med hovedet sænket som en, der roligt ventede på, at alle skæbnens ulykker skulle storme ind over ham. Netop nu kom bådsmanden tilbage fra sin inspektion.

"Dette er alt, hvad der var at finde i denne fordømte dumrians bagage; en brevtaske med fordægtige papirer."

Mr. Mathew tog tingesten og kastede et blik på papirerne.

"Breve med de nordamerikanske fristaters stempel," sagde han, "til mr. Hallibourt fra Boston! En abolitionist, en nordstatsmand ... Elendige, du er en spion, der har listet dig ombord for at forråde os! Men vent, vi skal nok pille de historier ud af dig, du skal komme til at smage den nihalede kat [Note 1)]! Bådsmand, advisér kaptajnen og pas I andre imens på fyren."

Crockston havde stået og set yderst ynkelig ud, mens alle disse komplimenter strømmede ind over ham, men der kom intet ord over hans læber. Man bandt ham nu til gangspillet, så han hverken kunne røre hænder eller fødder.

Få minutter efter kom James Playfair ud af sin kahyt og gik hen på mellemdækket. Mr. Mathew trådte ham straks i møde og satte ham ind i hele sagen.

"Hvad har du at sige til dit forsvar," spurgte James Playfair, der kun med besvær holdt sin ærgrelse tilbage.

"Intet," svarede Crockston.

"Hvad ville du på mit skib?"

"Intet."

"Hvad mener du, at jeg nu vil gøre ved dig?"

"Intet."

"Hvem er du? Efter dine breve en amerikaner?"

Crockston gav ikke noget svar.

"Bådsmand," råbte James Playfair, "femten slag med den nihalede kat til den karl der, for at løse tungen på ham. Tror du det bliver nok, Crockston?"

"Det vil man jo få at se," svarede matrosen uden at fortrække en mine.

"Hej, I der," kommanderede bådsmanden. Straks trak to kraftige matroser den uldne bluse af Crockston, greb det frygtelige instrument og svang det allerede for at fuldføre operationen, da lærlingen John Stigs pludselig ude af sig selv og bleg som døden styrtede op på dækket.

"Kaptajn, kaptajn!" råbte han.

"Nå, nå, der har vi nevøen," bemærkede James Playfair.

"Hr. kaptajn!" hulkede den lille efter at have bekæmpet sin bevægelse så meget, at han kunne tale, "slå ikke Crockston, jeg skal sige alt, hvad han vil fortie. Ja, det er sandt, han er en amerikaner; både han og jeg er det. Vi er også fjender af slavehandlerne, men spioner er vi ikke, hr. kaptajn, og intet ligger os fjernere end at forråde *Delfinen* og overlevere den til nordstaternes skibe."

"Hvad vil I da her?" spurgte kaptajnen med en streng mine, idet han mønstrede drengen fra top til tå.

Den lille nølede et øjeblik med svaret; derpå sagde han med fast stemme

"Hr. kaptajn, kunne jeg få lov til at tale nogle minutter under fire øjne med Dem?"

Mens John Stigs besluttede sig til denne bøn og foredrog kaptajnen den, havde denne vedvarende betragtet ham nøje; lærlingens unge, blide ansigt, hans ejendommelige sympatiske stemme, hans hænders hvidhed, der tydeligt kunne ses selv under et lag af skidt, hans store øjne, hvis ild ikke kunne dæmpe det milde udtryk, kort sagt alt bragte kaptajnen på en tanke, som fra minut til minut blev mere overbevisende for ham. Da John Stigs havde udtalt sin bøn, så Playfair spørgende på Crockston, der som svar kun trak på skuldrene. Derpå så han forskende over mod lærlingen, men denne kunne ikke udholde kaptajnens blik; han rødmede stærkt og slog øjnene ned.

"Kom," sagde James Playfair til ham.

John Stigs fulgte sin høje foresatte hen på agterdækket, og her åbnede kaptajnen døren til sin egen kahyt, stillede sig ved indgangen og sagde med en høflig indbydende håndbevægelse:

"Hav den godhed at træde indenfor, miss." John Stigs, der tidligere havde været bleg af indre bevægelse, blev ved denne tiltale rød over hele ansigtet, og to store tårer viste sig i hans øjne.

"Tag det roligt, tag det roligt, miss," sagde James Playfair med langt mildere stemme, "og vær så venlig at meddele mig, hvilke omstændigheder jeg skylder den ære at have Dem ombord."

Den unge pige nølede et øjeblik med svaret, men da et venligt blik af kaptajnen havde indgydt hende nyt mod, besluttede hun sig til at tale.

"Hr. kaptajn," sagde hun, "jeg ville opsøge min fader, der er i Charleston, men da byen er belejret til lands og blokeret til søs, var det umuligt at komme igennem, og jeg var derfor ved at

fortvivle. Jeg erfarede da, at *Delfinen* ville bryde blokaden og opbød alt, hvad der stod til min rådighed for at komme med på Deres skib. Tilgiv at jeg har handlet uden Deres indvilligelse, men hvis jeg åbent havde fremstillet Dem mit ønske, ville De efter al sandsynlighed ikke have opfyldt det."

"Det ville jeg ganske bestemt ikke," bekræftede James Playfair uforbeholdent.

"Så har jeg altså gjort rigtigt i ikke at bede Dem derom," tilføjede den unge dame med fastere stemme. Kaptajnen lagde armene over kors og gik nogle gange frem og tilbage i sin kahyt; derpå blev han stående og begyndte på ny sit forhør:

"Hvad er Deres navn?"

"Jenny Hallibourt."

"Deres fader er, hvis jeg tør slutte af adressen på det brev, man har fundet, fra Boston?"

"Ja."

"Men ikke desto mindre befinder denne mand fra norden sig midt i krigstummelen i en af sydstaterne."

"Min fader holdes for øjeblikket fanget, hr. kaptajn. Han opholdt sig i Charleston, da borgerkrigen udbrød og unionstropperne af de konfødererede blev fordrevet fra Fort Sumter. Min faders anskuelser gjorde ham til offer for slaveholdernes had, og således blev han da på befaling af general Beauregard mod al folkeret indespærret i Charleston. Hvad mig angår, så befandt jeg mig dengang i England hos en gammel slægtning, der imidlertid for kort siden er død, og det var nu mit inderligste ønske ved hjælp af en af familiens mest trofaste tjenere at komme til Charleston for der at dele min faders fængsel."

"Og hvem er mr. Hallibourt?" spurgte James Playfair.

"Min fader er en loyal, brav journalist," svarede Jenny, idet hun stolt løftede sit blik, "en af de hæderligste redaktører af *Tribune*, et blad, der fuldstændig har helliget sig til slaveriets afskaffelse, og en uforfærdet forsvarer af de sorte."

"Altså en abolitionist," råbte kaptajnen heftigt, "en af de mænd, der under ædelt klingende påskud har dækket sit fædreland med ruiner og overøst det med blod."

"Hr. kaptajn, De forhåner min fader!" svarede Jenny Hallibourt blegnende; "glem ikke, at jeg er den eneste her, der kan forsvare ham."

En stærk rødme steg op i den unge kaptajns kinder, og en følelse af skam, men også af vrede bemægtigede sig ham. Måske svævede der allerede et hårdt svar på hans læber, men han beherskede sig i rette tid, afbrød samtalen og gik hen til sin kahytsdør, som han åbnede.

"Bådsmand!" kaldte han. Denne ilede straks til.

"Denne kahyt tilhører fra nu af miss Jenny Hallibourt; sørg for, at man indretter en hængekøje til mig i lukafet oppe på dækket, andet behøver jeg ikke."

Bådsmanden så overrasket på den unge lærling, der i dette øjeblik var blevet ham forestillet under et kvindeligt navn, men på et tegn fra James Playfair fjernede han sig straks.

"Og nu, miss, må jeg bede Dem betragte Dem som hjemme her," sagde den unge kaptajn på *Delfinen*, gjorde en kompliment for frk. Jenny Hallibourt og trak sig derpå tilbage.

4. Crockstons trick

Snart var hele mandskabet indviet i miss Hallibourts historie, idet Crockston nemlig uden betænkning fortalte den overalt. Han var på kaptajnens befaling blevet løst igen og havde med stor tilfredsstillelse set, at den nihalede kat atter krøb tilbage i sit skjul.

"Det kan være et ganske net lille dyr," mente han, "men dog især når det sover."

Så snart den tro tjener atter var blevet sat på fri fod, gik han ned i matroslukafet, tog en lille kuffert og overrakte den til miss Jenny. Den unge pige kunne nu atter iføre sig fruentimmerdragt, men forblev dog hele denne dag indelukket i sin kahyt og kom ikke mere op på dækket.

Hvad Crockstons sømandstjeneste angik, så var det kommet for en dag, at han ikke vidste mere om dette end den første, den bedste staldkarl. Man måtte finde sig i, at han ikke kunne gøre nogen nytte ombord.

Imidlertid dampede *Delfinen* med stor hastighed gennem det atlantiske ocean. Dens to skruer gennemskar bølgerne med uhyre kraft, og vagten ombord blev passet med den største forsigtighed og opmærksomhed. Dagen efter den skildrede scene, der forrådte miss Jennys inkognito, gik kaptajn James Playfair med hurtige skridt frem og tilbage på kommandobroen. Han havde ikke gjort noget forsøg på atter at nærme sig den unge pige eller at genoptage den foregående dags samtale med hende.

Mens han således gik frem og tilbage, bemærkede han, at Crockston hele tiden forsøgte at nærme sig ham og grinede til

ham med en grimasse, hvori der afspejlede sig en umiskendelig tilfredsstillelse. Øjensynlig ønskede han at snakke med kaptajnen, for han viste en udholdenhed i at stirre på ham, som denne til sidst blev træt af.

"Hvad pokker vil du mig?" sagde han endelig. "Den karl drejer sig jo om mig som en myg om lyset. Hvad skal det betyde?"

"Tag mig det ikke ilde op, hr. kaptajn," sagde Crockston blinkende og trak sin mund fra det ene øre til det andet, "men jeg kunne måske nok have noget at sige Dem."

"Jaså, bliver det så snart til noget?"

"Oh, hr. kaptajn, det er ikke noget særligt; jeg ville kun sige Dem, at De i grunden er en dejlig mand."

"Såh! Hvorfor *i grunden*?"

"Både i grunden og også på overfladen, hr. kaptajn."

"Det er godt, du kan spare dig dine komplimenter."

"Det er ikke komplimenter, hr. kaptajn. Dem venter jeg med, til De er færdig med alt."

"Hvad mener du? Færdig med alt?"

"Nuvel, når Deres opgave er til ende, hr. kaptajn."

"Jaså! Jeg har altså en opgave at fuldføre?"

"Naturligvis, hr. kaptajn! De har taget mig og frøkenen ombord – godt. De har givet miss Hallibourt Deres kahyt – godt, meget godt! De lod mig slippe for katten – meget behageligt, ganske udmærket, hr. kaptajn! De vil føre os direkte til Charleston; det er herligt! Men det er dog endnu ikke alt, hr. kaptajn."

"Hvad, endnu ikke alt?" udbrød James Playfair forbavset over sådanne fordringsfulde ord.

"Ganske sikkert ikke, hr. kaptajn," svarede Crockston med sin listige blinken; "frk. Jennys fader bliver holdt fanget dernede."

"Ja, og ...?"

"Jamen, vi må dog befri hendes fader."

"Jeg skulle befri miss Hallibourts fader?"

"Naturligvis, hr. kaptajn. Mr. Hallibourt er en mand, der fortjener agtelse, en modig borger, og det er nok umagen værd at risikere noget for ham."

"Hør Crockston," sagde James Playfair efter en lille pause, "du forekommer mig at være en lurendrejer af første skuffe. Men hvis jeg skal råde dig til noget, så mærk dig engang for alle, at jeg aldeles ikke har nogen lyst til at høre på og besvare dine narrestreger."

"Det skal De heller ikke, hr. kaptajn, jeg taler i fuldt alvor. Mit forslag kan måske i begyndelsen forekomme Dem lidt underligt, men når De har overvejet det, vil De komme til den anskuelse, at De ikke kan handle anderledes."

"Du påstår altså, at jeg **må** befri Mr. Hallibourt."

"Ja, hr. kaptajn. De må af general Beauregard fordre hans frigivelse, og han vil ikke undslå sig for at opfylde Deres forlangende."

"Men hvis han nu gør det alligevel?"

Dette spørgsmål satte ikke et øjeblik Crockston i forlegenhed.

"Så må vi anvende kraftigere midler," sagde han uden at betænke sig; "vi må lige for de konfødereredes næse bortføre deres fange."

"Så!" udbrød James Playfair oprørt. "Det er altså ikke nok, at jeg trænger gennem nordstaternes flåde og bryder blokaden

ved Charleston. Jeg skal altså også under fortets kanonskud atter tiltræde min tilbagerejse, og det alt sammen for at befri en vildtfremmed, en abolitionist, som jeg afskyr, en pennesmører, der nøjes med at sprøjte blæk omkring sig i stedet for at udgyde sit blod for fædrelandet?"

"Et kanonskud mere eller mindre vil ikke skade *Delfinen*, hr. kaptajn," bemærkede Crockston.

"Forstå mig ret, hr. Crockston," sagde nu Playfair, "understår du dig endnu engang i at tale til mig om denne historie, så sætter jeg dig for hele resten af rejsen ned i det nederste skibsrum; der kan du lære at holde din tunge bedre i ave."

Amerikaneren fjernede sig hurtigst muligt, men mumlede, da han var et stykke borte, fornøjet ved sig selv:

"Jeg er aldeles ikke utilfreds med denne samtale! Sagen er nu indledt, og det hele går nok!"

Da James Playfair talte om en abolitionist, som han afskyede, var hans tunge løbet en smule af med ham. Han var alt andet end en tilhænger af slaveriet, men han ville ikke indrømme, at slavespørgsmålet er det vigtigste i den amerikanske borgerkrig, skønt præsident Lincoln havde erklæret dette i de mest formelle udtryk. Påstod han måske, at sydstaterne – otte imod seksogtredive – i princippet havde ret til at udskille sig, siden de frivilligt havde sluttet sig til forbundsstaten? Heller ikke det. Han var mod nordstatsmændene, det var det hele. Han var imod dem, fordi disse forhenværende brødre havde løsrevet sig fra den fælles familie, fordi de egentlig var englændere, der kun havde fundet for godt at gøre det samme, som James Playfair billigede nu, da der var tale om de konfødererede stater. Således var kaptajnens politiske anskuelse. Men frem for alt var den

amerikanske krig ham til personligt besvær, og han følte sig forbitret på dem, fra hvem den udgik. Efter alt dette vil man kunne indse, hvorfor James Playfair med så stor indignation modtog foredraget om at befri en forsvarer af slaverne og optræde imod de konfødererede.

Alligevel kunne han ikke ganske slå Crockstons ord ud af sine tanker, og da miss Jenny den følgende morgen kom lidt op på dækket, var det ham ikke muligt at se hende lige i øjnene.

Og bortset fra alt andet var det skade, for den unge pige så med sit smukke, blonde hår og sit milde, forstandige blik så indtagende ud, at hun nok kunne have fortjent et venligt blik fra den trediveårige kaptajn. Men James kunne i hendes nærværelse ikke lade være med at føle en vis forlegenhed; han følte, at hun besad en stor og ædelmodig sjæl, der var modnet i ulykkens skole. Han forstod, at hans tavshed overfor hende betød det samme, som at han afslog at opfylde hendes kæreste ønske. For øvrigt opsøgte miss Jenny ikke James Playfair, om end hun heller ikke undgik ham, og i de første par dage talte de kun lidt eller slet intet med hinanden. Miss Hallibourt kom kun yderst sjældent op fra sin kahyt, og hun ville ganske sikkert aldrig have henvendt et ord til kaptajnen på *Delfinen*, hvis Crockston ikke havde fundet på en krigslist for at nærme de to parter til hinanden.

Den værdige amerikaner var, som allerede omtalt, en tro tjener af familien Hallibourt; han havde lige fra ungdommen levet i sin herres hus og var ham og hans familie inderlig hengiven. Hans ånd besad i lige så høj grad forstand og mod, som hans legeme besad kraft. Desuden boede der i ham en vis elasticitet, der lod ham se dette livs tildragelser med en særegen

filosofi. Selv de ugunstigste konjunkturer plejede Crockston at finde en god side ved, og han forstod til alle tider behændigt at trække sig ud af en sag.

Denne mand havde sat sig i hovedet at befri mr. Hallibourt, benytte *Delfinen* og kaptajn Playfair til at redde ham og derpå vende tilbage til England. Det havde været hans mening med denne rejse, om end den unge pige ikke havde haft noget andet mål end at opsøge sin fader og dele hans fangenskab. Crockston havde derfor fattet den plan at gøre kaptajnen mere interesseret i dette anliggende, og som vi har set, havde han allerede affyret den første salve, men hidtil rigtignok uden at opnå det ønskede resultat.

"Miss Jenny og kaptajnen må absolut se at komme til en forståelse," brummede han ved sig selv; "hvis de under hele rejsen på den måde surmuler til hinanden, så kan der ingenting blive af min plan. De må tale med hinanden, diskutere og strides, men frem for alt må han snakke med hende, og jeg vil lade mig hænge, hvis James Playfair ikke i løbet af samtalen kommer så vidt, at han selv foreslår det, som han har afslået mig."

Men da Crockston så, at Jenny og James Playfair gensidigt gik af vejen for hinanden og undgik hinanden, kom han mere og mere i forlegenhed.

"Hvordan ville det nu gå, hvis man forcerede sagen?" spurgte han sig selv. Og den fjerde dags morgen trådte han selvtilfreds smilende, og idet han gned sine hænder, ind i miss Hallibourts kahyt.

"Gode efterretninger, miss, gode efterretninger!" sagde han. "Hvis De vidste, hvad kaptajnen nylig har smedet for planer

sammen med mig! Virkelig en meget fortræffelig ung mand, meget brav, virkelig!"

"Hvorledes?" udbrød Jenny, hvis hjerte begyndte at banke heftigt, "har han talt med dig om vore anliggender og lagt planer sammen med dig?"

"Ja, til at befri mr. Hallibourt, føre ham bort fra de konfødererede og derpå sammen med ham sætte over til England."

"Er det virkelig sandt?" udbrød Jenny.

"Som jeg allerede sagde Dem, miss, der slår et ædelt hjerte i denne kaptajn Playfairs bryst! Men således går det altid med englænderne; de er enten helt gode eller helt slette. Han kan godt gøre regning på min taknemmelighed, jeg vil fra nu af lade mig hugge i stykker, hvis han skulle ønske det."

Jenny var inderlig glad, da hun hørte Crockston tale således. Hun havde aldrig vovet at lægge nogen plan til faderens befrielse, og nu ville kaptajnen på *Delfinen* sætte sit herlige skib og dets mandskab på spil for at være hende behjælpelig!

"Ja, således er det," sagde Crockston endnu en gang, "og det forekommer mig, miss Jenny, at det nok fortjener en tak fra Deres side."

"Meget, meget mere end min tak," udbrød den unge pige begejstret, "min højagtelse og mit venskab for bestandig!"

Og hun forlod straks kahytten for at opsøge James Playfair og forsikre ham om sine overvældende følelser.

"Nu er kuglerne begyndt at rulle," mumlede amerikaneren; "vi vil håbe, at de løber hurtigere og hurtigere og endelig når til målet."

James Playfair gik, uden at ane noget, frem og tilbage på dækket og var ikke så lidt overrasket og forbavset, da han så frøkenen komme hen imod sig, dybt bevæget og med tårefyldte øjne. Hun strakte straks sin hånd ud imod ham og udbrød, idet hun så på ham med et taknemmeligt smil:

"Hvor inderlig takker jeg Dem, hr. kaptajn, for Deres ædelmodighed mod mig, en fremmed, der aldrig havde ventet en sådan opofrelse."

James Playfair satte et ansigt op som en, der ikke kan begribe, hvad talen er om.

"Jeg ved virkelig ikke, miss ..." begyndte han.

"Oh, hr. kaptajn," udbrød Jenny; "De vil for min skyld byde så mange farer trods, måske endog skade Deres egen interesse og har dog allerede gjort så meget for mig, ved at tage imod mig på Deres skib med en forekommenhed, som jeg ikke i mindste måde havde ret til at vente."

"Tilgiv, miss Jenny," tog nu James Playfair ordet, "jeg forsikrer Dem, at jeg ikke forstår Dem; jeg har båret mig ad mod Dem, som enhver velopdragen mand ville bære sig ad mod en dame, men min handlemåde fortjener hverken erkendtlighed eller nogen som helst taksigelse."

"Hr. Playfair," sagde Jenny, "De søger forgæves at unddrage Dem min erkendtlighed; Crockston har allerede fortalt mig alt."

"Nå således," sagde kaptajn Playfair en smule forundret, "Crockston har fortalt Dem alt? Men så forstår jeg oprigtig talt langt mindre, hvad der har lokket Dem op fra Deres kahyt for at sige mig ord, der ..."

Da den unge mand talte således, var han i ikke ringe forlegenhed; han mindedes endnu meget nøje den brutale

måde, hvorpå han havde afvist amerikaneren, men Jenny gav ham heldigvis ikke tid til at forklare sig nærmere og afbrød ham med ordene:

"Hr. James, jeg havde oprindelig kun til hensigt at rejse til Charleston i det håb, at slaveholderne, hvor grusomme de end kunne være, dog ikke ville nægte mig at dele min faders fængsel. På en mulig tilbagevenden til England havde jeg aldrig håbet; men da Deres ædelmodighed går så vidt, at De vil befri min stakkels fangne fader og forsøge alt for hans frelse, så kan De være forsikret om min oprigtigste tak, og De må tillade mig at trykke Deres hånd."

James vidste ikke, hvad han skulle sige til alt det, han bed sig i læberne og vovede ikke at modtage den unge piges hånd. Han indså naturligvis straks, at Crockston havde villet afskære ham ethvert tilbagetog, men han ville dog ikke uden videre indlade sig på sådan en historie som den at befri Mr. Hallibourt.

På den anden side kunne han heller ikke beslutte sig til med et eneste grusomt slag at tilintetgøre alle de forhåbninger, som den stakkels pige havde fattet. Hvorledes kunne han afvise dette håndtryk, som hun havde tiltænkt ham med så venskabelige følelser? Han kunne ikke bringe det over sit hjerte at forvandle de taknemmelighedens tårer, som strømmede fra hendes øjne, til tårer af skam og smerte.

Således forsøgte da den unge mand at svare undvigende og at forbeholde sig frihed til at handle for fremtiden.

"Miss Jenny," begyndte han og tog hendes lille hånd i sin, "tro De mig, jeg skal gøre, hvad der står i min magt for ..."

Men ved hendes hånds blide tryk følte han, hvor hans hjerte blev blødt, og hans tanker blev forvirrede; han manglede i dette

øjeblik ord for, hvad han ville sige, og han fremstammede kun nogle afbrudte sætninger, som

"Miss ... miss Jenny ..."

Amerikaneren havde imidlertid stået på afstand og iagttaget de to; han gned sig nu fornøjet i hænderne og brummede hen for sig:

"Det bliver til noget, det bliver virkelig til noget!"

Hvorledes James Playfair ville have hjulpet sig ud af denne forlegne situation uden andres mellemkomst, er et spørgsmål, der vanskeligt lader sig besvare, men heldigvis for ham, om end ikke for hans skib, hørte man i dette øjeblik matrosen råbe oppe fra mastekurven:

"Halløj! Den vagthavende officer!"

"Hvad er der?" spurgte mr. Mathew.

"En sejler i sigte!"

James Playfair skyndte sig hurtigt bort fra den unge pige og styrtede op i mesanmastens vanter.

5. Skuddene fra *Iroquis* og miss Jennys argumenter

*Delfinen*s rejse var hidtil gået meget heldigt og med forbavsende hurtighed. Dette var det første skib, der blev signaliseret af vagten.

Delfinen befandt sig netop under 32° 15? bredde og 57° 43? vestlig længde fra Greenwich meridianen. Den havde altså allerede tilbagelagt tre femtedele af sin rejse. I otteogfyrre timer havde en tåge, der nu begyndte at lette, dækket havets overflade, og selv om *Delfinen* på den ene side blev begunstiget, det vil sige skjult af denne tåge, så hindrede den dog skibets besætning i at se særlig langt ud over havet, og man kunne så at sige sejle bord om bord med skibe, som man havde al grund til at undgå.

Dette sidste tilfælde var nu indtrådt, for det andet skib befandt sig i en afstand af knap 3 engelske mil.

James Playfair så nu også tydeligt en stor nordstatskorvet, der arbejdede med fuld damp og styrede hen imod *Delfinen* for at afskære den vejen.

Efter at kaptajnen omhyggeligt havde iagttaget skibet, steg han atter ned på dækket og lod sin overstyrmand kalde.

"Hvad mener De om dette skib, Mr. Mathew?" begyndte han.

"Jeg kan ikke formode andet, hr. kaptajn, end at det er en damper af nordstaternes marine, der iagttager os."

"Ja, med hensyn til dens nationalitet kan der i hvert tilfælde ikke være tvivl længere, for der kan De selv se!"

Korvetten hejste virkelig i dette øjeblik de nordamerikanske fristaters stjernebanner, og dets ægthed blev verificeret med

kanonskud.

"Det vil sige så meget som en opfordring til at vise vore farver," sagde mr. Mathew. "Godt, lad os vise Dem. Dem behøver vi ikke at rødme over."

"Men hvorfor?" spurgte James Playfair. "Vort flag ville dog ikke dække os eller forhindre disse folk i at aflægge os en visit. Nej, jeg anser det for bedre at skynde os afsted så hurtigt som muligt."

"Ja, så må vi virkelig også skynde os," svarede mr. Mathew, "for hvis mine øjne ikke narrer mig, så har jeg allerede tidligere set denne korvet i omegnen af Liverpool, hvor den opholdt sig for at passe på nogle fartøjer, som blev bygget der. Jeg vil ikke hedde Mathew, hvis der ikke på dens galion står malet navnet *Iroquis*."

"Er det en god sejler?"

"Den hører uden tvivl til de bedste i hele nordstaternes marine."

"Hvor mange kanoner fører den?"

"Otte."

"Bah!"

"Det er mere end nok, hr. kaptajn," svarede Mathew i en meget alvorlig tone, "for af disse otte kanoner er der to, som kan drejes rundt og fyre i alle retninger, nemlig en tres-pundiger, som står på skansen, og en hundred-pundiger på fordækket, og de er begge med riflede løb."

"For pokker!" udbrød James Playfair, "de er i stand til at kunne række tre engelske mil."

"Og måske mere, kaptajn."

"Men, Mr. Mathew, om det er hundred-pundiger eller fire-pundiger, om de kan række tre engelske mil eller femhundrede alen, kan være os ganske ligegyldigt, hvis vi sejler hurtigt nok til at undgå deres kugler. Vi vil vise denne Iroquis, hvad en damper formår, når den udelukkende er indrettet på at sejle hurtigt."

Overstyrmanden meddelte straks maskinmesteren kaptajnens befalinger, og snart hvirvlede sorte røgsøjler op over damperens skorstene.

Dette syntes ikke at falde i korvettens smag og den gav *Delfinen* tegn til, at den skulle lægge bi. Men James Playfair bekymrede sig kun yderst lidt om denne opfordring, og han forandrede ikke i mindste måde sit skibs retning.

"Nu får vi at se, hvad *Iroquis* beslutter sig til. Den har her den herligste lejlighed til at forsøge sin hundred-pundiger og prøve, hvor langt den rækker."

"Ja," mente mr. Mathew, "vi vil nok snart få en pæn hilsen."

Da kaptajnen kom tilbage til den lille kahyt på dækket, så han miss Hallibourt sidde ganske roligt ved vinduet.

"Miss Jenny," sagde han til hende, "vi vil sandsynligvis blive forfulgt af korvetten, som De ser derude, og da den rimeligvis vil gøre sig forståelig med kanonskud, så tillader De mig måske at byde Dem min arm for at føre Dem tilbage til Deres kahyt."

"Jeg siger Dem min bedste tak, mr. Playfair," svarede den unge pige, idet hun roligt så op på kaptajnen, "men et kanonskud får mig ikke til at skælve."

"Det kan godt blive farligt trods afstanden, miss."

"Jeg er ikke så frygtsom, som De synes at antage; vi unge piger bliver i Amerika vænnet til alt, og jeg forsikrer Dem, at jeg vil forholde mig fuldstændig rolig trods *Iroquis* kugler."

"De er modig, miss Jenny."

"Hvis De tror det, vil De også tillade mig at blive her hos Dem, ikke sandt, mr. Playfair?"

"Det ligger fjernt fra mig at nægte Dem noget, miss Hallibourt," svarede kaptajnen, da han så den unge piges rolige sikkerhed.

Næppe havde han sagt dette, før der kom en hvid røg ud af korvettens skanseporte, men før braget kunne høres på *Delfinen*, skød et cylindrisk projektil, der drejede sig med hvirvlende hastighed om sig selv, hen imod damperen. Man kunne følge kuglen på hele dens bane, da den bevægede sig med en vis relativ langsomhed, idet projektiler nemlig kommer mindre hurtigt ud af riflede kanoners mundinger end af de glatløbede.

Da kuglen var i en afstand af 20 favne, sænkede den sig kendeligt og strejfede af og til bølgerne, derpå fik den ny fart, sprang atter op til en vis højde, gik hen over *Delfinen*, idet den gennemskar et stykke af fokkeråen, faldt ned tredive favne på den anden side af skibet og sank i bølgerne.

"For pokker!" råbte James Playfair, "fremad, fremad! Den anden kugle vil ikke lade vente længe på sig."

"Men der behøves dog en vis tid for igen at lade et sådant stykke skyts," bemærkede mr. Mathew.

"Det er virkelig interessant at se på," mente Crockston, der som en aldeles udeltagende tilskuer med korslagte arme iagttog scenen. "Og det er vores venner, der sender os sådanne kugler."

"Ah, er det dig!" udbrød James Playfair, idet han mønstrede amerikaneren fra top til tå.

"Ja, det er mig, hr. kaptajn," svarede amerikaneren uden i mindste måde at lade sig bringe fra koncepterne. "Jeg har da også lyst til at se, hvordan de brave nordstatsmænd skyder. Ikke dårligt, i sandhed, slet ikke dårligt."

Kaptajnens svar ville vel være faldet temmelig uforblommet ud, hvis ikke hans opmærksomhed netop i dette øjeblik var blevet afledet ved at en ny kugle sprang tværs igennem styrbords låring og faldt i havet.

"Udmærket!" råbte James Playfair; "vi er allerede to kabellængder forud for *Iroquis*. Dine venner sejler som snegle, mr. Crockston, hører du?"

"Det kan ikke bestrides," svarede amerikaneren, "og for første gang i mit liv er det mig meget behageligt."

En tredje kugle faldt ned langt bag de to andre, og på mindre end ti minutter var *Delfinen* udenfor korvettens skudvidde.

"Det opvejer alle verdens patentlogger, mr. Mathew," sagde James Playfair med stor tilfredsstillelse. "Takket være disse kugler ved vi nu, hvad vi kan præstere i hurtighed. Vi kan nu ganske roligt spare lidt på dampen, da der jo ikke er nogen grund til at ødsle med brændslet til ingen nytte."

"De har et godt skib under Deres kommando," henvendte miss Hallibourt sig nu til den unge kaptajn.

"Ja, miss Jenny, *Delfinen* tilbagelægger uden besvær sine sytten knob, og endnu før dagen er slut vil vi have tabt denne nordstatskorvet af sigte."

James Playfair overdrev ikke, da han berømmede sit fartøjs nautiske fortrin således. Solen var endnu ikke gået ned, da det amerikanske skibs mastetoppe forsvandt i horisonten.

Miss Hallibourts adfærd ved denne lejlighed havde vist kaptajnen hendes karakter fra en helt ny side. Den kolde tilbageholdenheds is var også smeltet i denne fælles fare, og forholdet mellem kaptajn Playfair og hans unge kvindelige rejsefælle formede sig nu langt mere tvangfrit og behageligt; deres samtaler blev stadig hyppigere og af længere varighed.

Jenny Hallibourt viste sig mere og mere for den unge kaptajn som en stærk og rolig pige, der tænkte fornuftigt over sagerne, på amerikansk vis frit udtalte sine tanker, dannede sig en egen mening om alt og forsvarede denne med en overbevisning, som ofte gjorde et stærkt indtryk på James Playfair.

Den unge dame var sit fædreland inderlig hengiven og forfægtede begejstret unionsideen såvel som sin overbevisning med hensyn til den amerikanske krig.

Det hændte ved sådanne lejligheder ofte, at James Playfair ikke uden videre kunne svare hende, for tit var "forretningsmandens" anskuelser noget vaklende, og Jenny angreb dem skånselsløst og ville ikke indlade sig på noget som helst kompromis. I begyndelsen diskuterede James meget ivrigt og forsøgte at forsvare de konfødererede imod nordstaterne og at bevise, at retten var på secessionisternes side, og han forsikrede også, at folk der frivilligt havde indgået en forening, også måtte have ret til at skille sig fra hinanden igen. Men frøkenen ville ikke give efter i dette punkt; hun beviste, at slavespørgsmålet i denne kamp måtte betragtes som hovedsagen, at det drejede sig langt mere om sædelighedens og humanitetens princip end om politik, og James måtte indrømme hendes påstande uden at kunne opretholde sine.

Men for øvrigt hørte han ved disse samtaler som oftest kun efter, hvad hun sagde. Om han da følte sig mere henrevet af miss Jennys argumenter end af det trylleri, der lå i hendes ord og hendes væsen, er et spørgsmål, vi ikke kan afgøre, men til slut måtte han indrømme, at slavespørgsmålet var en hovedsag i denne krig, og at det var nødvendigt at gøre ende på det som en sidste levning fra barbariske tider.

Kaptajnens politiske meninger var imidlertid, som vi allerede har omtalt, ikke synderlig faste, og måske ville han have ofret langt alvorligere ideer for argumenter, der blev fremført i en så fængslende form. Han opgav altså let sine anskuelser på dette område. Men hermed var det ikke nok. Miss Jenny angreb direkte hans nærmeste interesser og opponerede mod *Delfinen*s handelsbestemmelse, fordi den tilførte krigsammunition til de konføderede.

"Ja, hr. James," erklærede miss Hallibourt en dag, "taknemmelighed mod Dem kan ikke hindre mig i åbent og frimodigt at udtale min mening. Tværtimod! Netop fordi De er en dygtig sømand og en duelig købmand, og fordi huset Playfair vidt og bredt er berømt for sin hæderlighed, beklager jeg så meget mere, at det ved denne handelsoperation handler imod sine principper."

"Hvad," udbrød James, "De påstår, at huset Playfair ikke har nogen ret til på denne måde at varetage sine handelsinteresser?"

"Ja, det påstår jeg unægtelig; *Delfinen* tilfører krigsammunition til de ulykkelige, der er i åbenlyst oprør mod landets retmæssige regering, og det er det samme som at låne en dårlig sag våben."

"Jamen, miss Jenny, jeg vil ikke diskutere videre med Dem om de konfødereredes ret, men mit svar er, at jeg er forretningsmand, og som sådan lader jeg mig lede af mit hus' interesse. Jeg søger vinding overalt, hvor den tilbyder sig."

"Netop det er højst dadelværdigt, hr. James," indvendte den unge pige, "for vindingen undskylder ikke. I det øjeblik De leverer sydens folk midler til at fortsætte en forbryderisk krig, er De lige så strafbar, som om De leverede kineserne det opium, der nedværdiger dem til dyr."

"Nej, miss Jenny, denne gang går De virkelig for vidt, og jeg kan ikke indrømme ..."

"Hvad jeg siger er fuldstændig rigtigt, hr. kaptajn, og hvis De vil betragte sagen objektivt og tænke over følgerne af Deres handlemåde, for hvilken De er ansvarlig i øjnene på enhver, der kan fælde en selvstændig dom, så vil De også blive nødt til at give mig ret på dette punkt."

James Playfair blev ved disse ord fra den unge pige stående, højst ærgerlig og forbavset. Derpå tog han afsked uden at sige mere, for han vidste ikke, hvad han skulle svare på sådanne argumenter, og derpå surmulede han en halv time eller måske en time for så igen at vende tilbage til frk. Jenny og atter på nåde og unåde strække våben overfor hendes argumenter og hendes elskværdige smil.

– Kort sagt, selv om kaptajn James Playfair ikke indrømmede det overfor sig selv, var det slut med hans uafhængighed, og man kunne egentlig ikke længere kalde ham herre ombord på sit eget skib.

Også mr. Hallibourts anliggender syntes til Crockstons store jubel at stille sig yderst gunstigt. Kaptajnen var øjensynlig

bestemt på at gøre alt, hvad der kunne tjene til at befri miss Jennys fader, selv om *Delfinen* derved skulle sætte ladning og mandskab på spil og skaffe sig den værdige onkel Vincents vrede på halsen.

6. Sullivan Island-kanalen

To dage efter mødet med *Iroquis* befandt *Delfinen* sig på højde med Bermuda-øerne og måtte der udstå en meget stærk storm. Disse breddegrader bliver hyppigt hjemsøgt af overordentlig hæslige orkaner og er som følge deraf berømte for ulykkestilfælde. Shakespeare har også gjort disse egne til skueplads for de mest bevægede scener i sit drama "Stormen".

Vindstødene blev forfærdelige, og James Playfair havde et øjeblik den tanke at lægge til ved Mainland, en af Bermuda-øerne, hvor englænderne har en militærpost, hvilket imidlertid ville have grebet højst ubehageligt forstyrrende ind i hans planer. Heldigvis viste *Delfinen* sig under dette uvejr som ganske fortræffelig, og efter at den en hel dag var flygtet for orkanen, kunne den på ny optage sin fart i retning af den amerikanske kyst.

Men hvis det, som *Delfinen* præsterede, fuldstændig tilfredsstillede James Playfair, så var han ikke mindre henrykt over den unge piges mod og koldblodighed. Miss Hallibourt havde tilbragt de værste timer af orkanen hos ham på dækket, og kaptajnen måtte mere og mere tilstå for sig selv, at han var blevet betaget af en dyb, lidenskabelig kærlighed til den unge pige.

"Jeg kan ikke nægte," sagde han til sig selv, "den tapre pige har langt større indflydelse på mig og min gøren og laden, end jeg nogensinde havde anset for muligt. Jeg bøjer mig for hende som et skib for stormen; ja, jeg føler, at jeg fuldstændig må underordne mig hendes vilje. Hvad ville onkel Vincent dog sige! Hvad gør ikke kærlighed ud af os! Jeg tror jeg ville være i stand

til at kaste hele denne forbandede ladning kontrabande i havet, hvis Jenny forlangte det af mig."

Heldigvis for huset Playfair & Co. fordrede miss Hallibourt imidlertid ikke dette offer; men desuagtet var den stakkels kaptajn hende hengiven med liv og sjæl, og Crockston, der kunne læse i hendes hjerte som i en opslået bog, gned sig den ene gang efter den anden yderst fornøjet i hænderne.

"Nu har vi ham på slæbetovet," brummede han fornøjet hen for sig, "og jeg vil vædde på, at min herre, før der er gået otte dage, er installeret i den bedste kahyt ombord på *Delfinen*."

Vidste nu miss Jenny klart, hvilke følelser hun havde kaldt til live hos den unge kaptajn, og bankede hendes hjerte ligeledes for ham? Det formåede ingen at sige og mindst af alle James Playfair. Den unge pige forholdt sig fuldstændig reserveret, hvad man jo også måtte vente sig af hendes amerikanske opdragelse, og hendes hemmelighed forblev dybt skjult i hendes hjerte.

Men mens kærligheden hos kaptajnen gjorde så hastige fremskridt, dampede *Delfinen* med ikke mindre hurtighed ad Charleston til.

Den 13. januar signaliserede vagten land i ti engelske mils afstand mod vest, en lav kyst, der næsten faldt sammen med horisontens vandlinje. Da Crockston klokken ni om morgenen opdagede et lyst punkt på denne kyst, udbrød han:

"Charlestons fyrtårn!"

Hvis *Delfinen* var kommet dertil ved nattetid, så ville dette hundrede og fyrretyve fod over havfladen beliggende tårn allerede for flere timer siden have tiltrukket sig

opmærksomheden, for lyset fra det kan ses fjorten engelske mil væk.

Efter at man, støttet til denne iagttagelse, nøjagtig havde bestemt, hvor man befandt sig, var der ikke andet tilbage for James Playfair end at afgøre, gennem hvilket farvand han ville løbe ind i bugten.

"Hvis der ikke kommer særlige hindringer i vejen for os," sagde han, "kan vi i løbet af tre timer være inde i havnens dok og i sikkerhed."

Byen Charleston ligger ved et flodudløb, der er syv engelske mil langt og to engelske mil bredt, i hvilket det er temmelig vanskeligt at sejle ind, da det snævrer sig stærkt sammen mellem Morris Island mod syd og Sullivan Island mod nord. På det tidspunkt, da *Delfinen* forsøgte at bryde blokaden, tilhørte Morris Island allerede nordstatstropperne, og general Gillmore lod opstille batterier der, der kunne bestryge Charlestons red. Sullivan Island derimod var i de konfødereredes hænder, der holdt stand i Fort Moultrie. Det var derfor mest fordelagtigt for *Delfinen* at strejfe de nordlige bredder så nær som muligt, og således undgå ilden fra batterierne på Morris Island.

Man kan komme ind i dette vandbassin ad fem forskellige indsejlinger: For det første gennem Sullivan Island Channel, dernæst gennem Northern Channel, videre Overall Channel, Principal Channel og endelig Lawford Channel; dette sidste tør dog kun befares af fremmede, når der er sagkyndige lodser med om bord, og deres skibe sejler med mindre end syv fods dybtgående. Northern Channel og Overall Channel var for øjeblikket indesluttet af nordstatsbatterierne, og tanken om at passere dem måtte altså på forhånd opgives. Havde James

Playfair selv kunnet vælge, hvilken vej han ville tage, så havde han styret sit skib ind gennem Principal Channel, da det er det bedste, og da man har fortrinlige kort over det, så at det kan besejles uden fare. Men man måtte finde sig i omstændighederne og tage beslutningerne efterhånden som situationen udviklede sig.

Forresten kendte kaptajnen nøje alle hemmeligheder og farer ved bugten, dens vandes dybde ved ebbe og flod og ligeledes dens strømninger. Han var altså i stand til med fuldstændig sikkerhed at føre sit fartøj til bestemmelsesstedet, så snart han blot var kommet ind gennem en af de snævre mundinger. Det store spørgsmål var nu kun, hvorledes han skulle komme ind.

I alle tilfælde kunne denne manøvre ikke udføres uden stor nautisk dygtighed og specielt kendskab til *Delfinen* og dens egenskaber.

Der krydsede netop to nordstatsfregatter i farvandet ved Charleston, og mr. Mathew undlod ikke at henlede kaptajnens opmærksomhed på dem.

"Det synes, som om de vil spørge os, hvad vi har at gøre i disse farvande."

"Vi vil blive dem svar skyldig," svarede James Playfair; "de vil selv udelukkende komme til at bære følgerne af deres nysgerrighed."

Imidlertid styrede krydserne med fuld damp løs på *Delfinen*, mens denne roligt fortsatte sin fart og kun tænkte på at holde sig udenfor skudvidde fra deres kanoner. For at vinde tid, benyttede James Playfair sig af den list at styre i sydvestlig retning, for at man skulle tro, at *Delfinen* havde til hensigt at begive sig ind i farvandet ved Morris Island. Men der var der

opstillet batterier og kanoner, som kun behøvede at udsende en eneste kugle for at skyde *Delfinen* i sænk. Nordstatsskibene lod derfor roligt *Delfinen* løbe mod sydvest uden at gøre særlig ivrig jagt på den og nøjedes med at iagttage den.

Således gik en time uden at skibenes respektive stilling forandredes. For øvrigt gik James Playfair kun med ringe dampkraft, idet han troede derved bedre at kunne narre sine fjender. Hvis man så nærmere til, ville man nok af de tykke røgskyer, der trængte op af skorstenen have kunnet se, at skibet søgte at nå sit maximale damptryk og som følge deraf også af hastighed.

"De vil blive ikke så lidt forbavsede, når vi pludselig smutter bort mellem hænderne på dem," tænkte James Playfair.

Og virkelig, da kaptajnen så, at han var temmelig nær Morris Island og foran en linje kanoner, hvis rækkeevne var ham ubekendt, skiftede han pludselig retning, lod sit skib dreje sig om sig selv og sejlede mod nord, mens krydserne blev betydeligt bag ved. Da disse så manøvren og begreb damperens hensigt, begyndte de ivrigt at forfølge *Delfinen*, men forgæves, det var for sent. Da den hurtige dampers skruer nu udfoldede al deres kraft, tog den snart fuldstændig luven fra dem og nærmede sig atter kysten. Der peb ganske vist endnu nogle kugler bag den, men nordstatsskibene skød deres projektiler bort til ingen nytte; allerede før de var nået den halve vej, faldt de i bølgerne. Klokken elleve om morgenen sejlede damperen tæt forbi Sullivan Island, og begunstiget af sit ringe dybtgående styrede den med fuld dampkraft ind i det snævre farvand. Her var den fuldstændig i sikkerhed, for ingen nordstatskrydser

turde vove at følge den ind i strædet, der ved lav vandstand ikke var over elleve fod dybt.

"Nåda, det må jeg sige," udbrød Crockston, "det var mere, end jeg havde ventet!"

"Faren er ikke forbi endnu, mr. Crockston," svarede James Playfair; "vi er ganske vist kommet heldigt ind, men hovedvanskeligheden ligger i at komme ud igen."

"Bah!" svarede amerikaneren, "det bryder jeg mig kun lidt om; med et skib som *Delfinen* og en kaptajn som Dem, hr. James Playfair, løber man ud og ind fuldstændig efter eget forgodtbefindende."

James Playfair undersøgte med kikkerten opmærksomt den vej, der skulle følges, og han havde udmærkede kystkort liggende for sig, der tillod ham at komme fremad uden hindringer og uden nølen.

Da *Delfinen* var kommet ind i det snævre stræde, der strækker sig langs Sullivan Island, styrede kaptajnen et stykke imod nord-nordøst, indtil det ved sin mørke farve let genkendelige Pickney Castle viste sig på en isoleret liggende lille ø, der hedder Shute's Folly. På den anden side rejste Fort Johnson sig, lidt nord for Fort Sumter.

I dette øjeblik blev *Delfinen* hilst af nogle kugler, der blev affyret af batterierne på Morris Island uden dog at nå den. Den fortsatte sin fart uden at vige en eneste hårsbredde fra den vej, som dens kaptajn havde valgt, gik forbi Moultrieville, der ligger ved den yderste ende af Sullivan Island og løb ind i bugten. Snart havde den også Fort Sumter til venstre og blev skjult af dette for nordstatsbatterierne.

Dette i den nordamerikanske krig berømte fort ligger over tre engelske mil fra Charleston og omtrent en mil fra hver side af bugten. Det er en afstumpet femkant, bygget på en kunstig ø af granit fra Massachusetts, hvis opførelse havde taget ti år og kostet mere end ni hundrede tusinde dollars.

Fra dette fort blev Anderson og nordstatstropperne forjaget den 13. april 1861, og mod det affyredes separatisternes første skud. De mængder jern og bly, som nordstaternes kanoner siden har skudt af imod det, kan slet ikke beregnes. Fortet gjorde dog næsten tre år modstand og faldt først nogle måneder efter *Delfinens* gennemfart for de trehundredpundige riflede kanoner, som general Gillmore lod køre op på Morris Island; men for øjeblikket stod det endnu i sin fulde kraft, og de konfødereredes fane vajede over det.

Da fortet var passeret, fik man øje på byen Charleston, der ligger mellem de to floder Ashley og Cooper; den dannede en skarp fremtrædende spids.

James Playfair styrede frem mellem bøjerne med Charlestons fyr mod syd-sydøst. Han lod nu Englands flag flagre fra mastetoppen af sit skib.

Efter at *Delfinen* havde passeret karantænebøjen på styrbordssiden, sejlede den frit frem i bugten. Miss Hallibourt stod på dækket og så tankefuld ind mod staden, i hvilken hendes fader blev holdt fangen. Hendes øjne svømmede i tårer.

Endelig blev på kaptajnens befaling skibets fart modereret. *Delfinen* dampede forbi batterierne mod syd og øst og kastede snart anker ved North Commercial Wharf.

7. En sydstatsgeneral

Da *Delfinen* kom til Charlestons kaj, blev den hilst med stormende hurraråb af en stor folkemængde. Indbyggerne i denne fra søsiden så strengt blokerede by havde i ikke været vant til besøg af europæiske skibe i lang tid og spurgte forbavset hinanden, hvad denne store damper, der så stolt lod Englands flag vaje, ville i disse farvande. Men da man erfarede hensigten med dens rejse og fik at vide, at den førte en stor ladning krigskontrabande med sig, var det nær ved, at bifaldsråbene og glædesskrigene slet ikke kunne få nogen ende.

James Playfair satte sig, uden at spilde et eneste øjeblik, i forbindelse med byens kommandant, general Beauregard. Denne modtog den unge kaptajn på *Delfinen* med stor forekommenhed, da han ikke kunne andet end være glad over denne ladning af uniformer og krigsammunition. Det blev aftalt mellem de to herrer, at losningen af skibet ufortøvet skulle gå i gang, og talrige arme assisterede de engelske matroser med dette.

Før James Playfair forlod sit skib, havde han af miss Hallibourt modtaget de mest indtrængende anmodninger om ikke at glemme hendes fader, og den unge kaptajn stillede sig fuldstændig til hendes rådighed.

"De kan regne med mig, miss Jenny," havde han sagt til den unge pige. "Jeg vil gøre, hvad der står i min magt for at befri Deres fader, og jeg håber ikke, at dette anliggende skal frembyde uovervindelige vanskeligheder. Endnu i dag vil jeg søge at få at vide af general Beauregard, i hvilken stilling han befinder sig, om han går frit om på æresord, eller om han bliver

holdt i virkeligt fængsel. At komme med en direkte anmodning til kommandanten allerede i dag tror jeg derimod ikke vil være heldigt."

"Min stakkels kære fader," klagede Jenny; "han har ikke nogen anelse om, hvor nær jeg er ham. Ak, hvorfor kan jeg ikke ile i hans arme?"

"Blot en smule tålmodighed lidt endnu, miss Jenny, De vil snart blive sat i stand til at omfavne Deres fader. Forlad Dem på, at jeg skal handle med den største opofrelse, men dog samtidig også som en klog og besindig mand."

Efter at James Playfair havde iagttaget sit hus' købmandsinteresser, leveret *Delfinen*s ladning til generalen og til yderst lav pris indkøbt en uhyre ladning bomuld, bragte han samtalen hen på dagens begivenheder.

"De tror altså, at slaveholderne vil sejre?" spurgte han general Beauregard.

"Jeg tvivler ikke et øjeblik på vor fuldstændig definitive sejr og hvad specielt Charleston angår, så vil Lee's armé sikkert inden for kort tid blive nødt til at ophæve belejringen. Hvad lader der sig i øvrigt vente af abolitionisterne? Hvis virkelig, hvad der dog aldrig vil blive tilfældet, Virginias, de to Carolina'ers, Georgias, Alabamas og Mississippis handelsbyer faldt i deres vold, hvad så? De ville være herrer over landet uden dog at kunne besætte det, og deres sejr ville, hvis de virkelig vandt en sådan, sætte dem i meget betydelig forlegenhed."

"Og er De fuldstændig sikker på Deres soldater? Frygter De ikke for, at Charleston kunne blive træt af en belejring, der ruinerer byen?"

"Nej, vi har intet forræderi at frygte, og for øvrigt ville forræderne uden skånsel blive ofret, og jeg selv ville med ild og sværd ødelægge byen, hvis jeg opdagede den mindste unionistiske bevægelse. Jefferson Davis har betroet mig Charleston, og De kan være forsikret om, at den er i pålidelige hænder."

"Har De fanger fra nordstaterne?" spurgte James Playfair og gik med dette spørgsmål over til samtalens interessanteste emne.

"Ja, kaptajn," lød generalens svar, "i Charleston blev det første skud affyret; abolitionisterne, der netop befandt sig her, forsøgte at gøre modstand, men bukkede under og bliver nu holdt tilbage her som krigsfanger."

"Er der mange af dem?"

"Omtrent hundrede."

"Går de frit omkring i byen?"

"Jeg tillod det, indtil der en dag blev opdaget en sammensværgelse mellem dem. Det var lykkedes deres fører at sætte sig i forbindelse med de belejrende; jeg lod naturligvis straks de farlige gæster indespærre, og flere af fangerne vil kun komme til at forlade deres celle for at stille sig for de konfødereredes kugler."

"Hvad, skal de skydes?" råbte den unge kaptajn uvilkårligt, grebet af en bevægelse, som han kun med møje kunne holde tilbage.

"Ja, og frem for alt den egentlige fører for dem; det er et meget resolut og i en belejret by yderst farligt menneske. Jeg har sendt hans korrespondance til præsidentskabet i

Richmond, og om otte dage vil hans skæbne uden tvivl være afgjort."

"Og hvem er denne mand?" spurgte James Playfair, tilsyneladende med den største ligegyldighed.

"En journalist fra Boston, en fuldblods abolitionist og på en vis måde Lincolns højre hånd."

"Hvad hedder han?"

"Jonathan Hallibourt."

"Den stakkels fyr!" henkastede James, der måtte gøre vold på sig selv for at beherske sin bevægelse. "I hvor høj grad han end har fortjent sin skæbne, kan man dog ikke lade være at beklage ham. De tror altså, at han vil blive skudt?"

"Jeg tvivler ikke et øjeblik om det," svarede Beauregard; "vi værger os så godt vi kan. – *C'est la guerre!*"

"Man må stille sig så objektivt som muligt til den slags scener," sagde kaptajnen; "men for resten vil jeg, når henrettelsen finder sted, sandsynligvis ikke længere være i byen."

"Hvad, tænker De allerede på at rejse bort igen?"

"Ja, hr. general, jeg er frem for alt forretningsmand, og mine handelsinteresser byder mig at stikke i søen, så snart min bomuldsladning er kommet om bord i skibet. Det er ganske vist lykkedes mig at komme heldigt ind i Charleston, men hovedproblemet ved mit foretagende bliver dog, hvorledes jeg kommer ud igen. *Delfinen* er et godt skib og kan med hensyn til hurtighed tage konkurrencen op med alle nordstaternes fartøjer, men at løbe om kap med en hundredpundig kugle ville dog falde den noget vanskeligt, og sådanne stykker jern i dens

skrog eller dens maskine kunne bringe en højst ubehagelig forstyrrelse ind i mine købmandsplaner."

"Nuvel, Deres bestemmelse i så henseende må De jo selv tage," bemærkede Beauregard, "jeg kan under de forhåndenværende forhold ikke give Dem noget råd, men ville i Deres sted sandsynligvis handle, som De gør nu. For øvrigt frembyder opholdet i Charleston jo kun få behageligheder, og en red, hvor det så hyppigt regner med bomber som på vor, kan ikke anbefales skibe. Rejs De altså, når De finder for godt. Men et spørgsmål vil De dog vel nok tillade mig; hvorledes forholder det sig med antallet og størrelsen af de nordstatsskibe, der krydser ud for Charleston?"

James Playfair tilfredsstillede så godt han kunne generalens videbegærlighed og tog så afsked med ham i den bedste forståelse. Derpå vendte han tilbage til *Delfinen* med sorgbetynget hjerte over de netop modtagne efterretninger.

"Hvad skal jeg sige til miss Jenny?" spurgte han sig selv; "skal jeg underrette hende fuldstændigt om den skrækkelige stilling, mr. Hallibourt befinder sig i, eller er det bedre at lade det stakkels barn blive i uvished om den fare, hendes fader svæver i?"

James Playfair var endnu ikke kommet til noget resultat i sine overvejelser, da Crockston pludselig dukkede op ved siden af ham. Den værdige amerikaner havde fulgt efter ham siden han forlod skibet og ventet på ham her.

James Playfair så på Crockston med et stift, uheldsvarslende blik, og denne begreb straks, at han ikke ville modtage synderlig gunstige efterretninger.

"Har De talt med Beauregard om ham?" spurgte han.

"Ja," svarede James Playfair tilbageholdende.

"Og har De udspurgt ham med hensyn til mr. Hallibourt?"

"Han har selv fortalt mig om ham."

"Ja, hr. kaptajn?"

"Kan man betro dig alt, Crockston?"

"Ja, hr. kaptajn, alt!"

"Godt. For at sige det i al mulig korthed – general Beauregard har meddelt mig, at din herre vil blive skudt senest om otte dage."

En anden ville ved denne efterretning have ladet vreden løbe af med sig, eller ladet sig rive med af sin smerte, men vor amerikaner, der aldrig var rådvild, smilede kun foragteligt og sagde:

"Bah! Hvad gør det?"

"Hvad behager? Hvad det gør!" udbrød James Playfair. "Jeg siger dig, at mr. Hallibourt vil blive skudt inden otte dage, og du svarer *Bah!*"

"Ja, hvad skulle det vel gøre, hvis han er om bord på *Delfinen* om seks dage, og hvis *Delfinen* er ude i rum sø om syv?"

"Godt!" sagde kaptajnen og trykkede Crockstons hånd. "Jeg forstår dig, min ven. Du er en resolut fyr, og til trods for onkel Vincent og *Delfinen*s ladning vil jeg lade mig sprænge i luften for miss Jenny."

"Nej, det er ikke værd, hr. kaptajn, det kommer kun fiskene til gode," svarede amerikaneren. "Det, det nu kommer an på, er at befri mr. Hallibourt."

"Men er du klar over, at det vil blive en temmelig vanskelig historie?"

"Åh, så rædsomt vanskeligt kan det da heller ikke være," svarede Crockston.

"Man skal i forbindelse med en fange, der bliver yderst omhyggeligt bevogtet."

"Javel."

"Og man må foretage en næsten umulig bortførelse."

"Bah!" mente Crockston, "en fange tænker mere på at flygte, end hans fangevogter tænker på at passe på ham. Det kan derfor aldrig være så vanskeligt for en fange at slippe bort. Alle chancerne er for ham. Og det vil også ved vor hjælp lykkes for mr. Hallibourt."

"Jeg håber du får ret, Crockston."

"Som altid."

"Men hvorledes skal vi bære os ad? Vi må lægge en plan og træffe allehånde forsigtighedsregler."

"Jeg skal overveje sagen, hr. kaptajn."

"Men hvis miss Jenny får at vide, at hendes fader er dømt til døden, og at der hver dag kan ventes befaling til hans henrettelse ..."

"Det må hun ikke få at vide."

"Nej, du har ret; det er det bedste for hende og for os."

"Hvor sidder mr. Hallibourt fanget?" spurgte Crockston.

"I citadellet."

"Fortræffeligt. Men kom nu med om bord, hr. kaptajn!"

"Ja, lad os gå om bord, Crockston."

8. Flugten

Miss Jenny sad oppe på den lille kahyt på dækket af *Delfinen* og ventede utålmodigt på, at James Playfair skulle komme tilbage, og dog kunne hun, da han endelig stod overfor hende, ikke få et ord frem, og kun hendes blik udtalte det spørgsmål, som hendes læber fortav.

James Playfair meddelte nu, understøttet af Crockston, hvad han havde kunnet få at vide angående hendes faders fangenskab. Han fortalte hende, at han forsigtigt havde udforsket Beauregard med hensyn til krigsfangerne, men at han snart havde mærket, at generalen ikke var gunstigt stemt imod dem.

"Jeg anså det da for mest hensigtsmæssigt," vedblev han, "at holde mine ønsker tilbage og lade mig lede af omstændighederne. Da mr. Hallibourt ikke tør gå frit omkring i byen, vil hans flugt ganske vist medføre betydelige vanskeligheder, men jeg håber dog med bestemthed at nå mit mål. Ja, jeg sværger Dem, miss Jenny, at *Delfinen* ikke skal forlade Charlestons red, uden at Deres fader er med om bord."

"Tak, hr. James," sagde Jenny, "min varmeste, inderligste tak!"

James følte, hvor stormende hans hjerte bankede ved disse ord. Han nærmede sig med våde øjne den unge pige og var lige ved, overvældet af øjeblikket, at forråde sine følelser for Jenny, men Crockston sprang hurtigt til og udbrød:

"Tag mig det ikke ilde op, hr. kaptajn, men tiden forekommer mig grumme dårligt valgt til rørende scener; der er endnu meget, som skal aftales."

"Har du en plan, Crockston?" spurgte den unge dame.

"Naturligvis, jeg har altid planer, det er min specialitet," svarede amerikaneren.

"Men om de også altid er gode, det er et helt andet spørgsmål," bemærkede kaptajnen.

"Denne gang er min plan udmærket," forsikrede Crockston, "så udmærket, at alle ministrene i Washington ikke kunne finde på nogen bedre. Vi kan i grunden godt betragte det, som om mr. Hallibourt allerede var her om bord."

Crockston sagde dette med en sådan sikkerhed og samtidig med en sådan troskyldighed, at man måtte være det mest vantro menneske for ikke at dele hans overbevisning.

"Vi er klar til at høre din plan, Crockston," sagde James Playfair.

"Godt. De, hr. kaptajn, begiver Dem til general Beauregard og beder ham om en tjeneste, som han sikkert ikke vil afslå."

"Og hvad er det?"

"De skal sige til ham, at De om bord har en forbryder, en topmålt slyngel, som under overfarten har ophidset Deres folk til oprør. Denne fyr skal De bede ham om tilladelse til at indespærre i citadellet, mens De bliver her. Ved Deres afrejse vil De så tage ham om bord igen for at føre ham tilbage til England og overgive ham til retsforfølgelse."

"Godt," svarede James Playfair, "det kan vel sagtens lade sig gøre. En sådan bøn vil Beauregard næppe afslå mig."

"Det er jeg overbevist om, hr. kaptajn."

"Jeg mangler kun en ting," mente James Playfair.

"Og det er?"

"Denne slyngel."

"Denne slyngel står foran Dem, hr. kaptajn."

"Hvad? Denne topmålte slyngel ...?"

"Det er mig, hr. kaptajn, med Deres tilladelse."

"Åh, du modige, trofaste sjæl!" udbrød Jenny, og trykkede rørt amerikanerens store hårde hænder mellem sine små.

"Nu forstår jeg din plan," udbrød Playfair, "og jeg beklager kun, at jeg ikke kan indtage din plads."

"Enhver må påtage sig den rolle som ligger for ham," svarede Crockston. "Hvis De ville påtage Dem min, ville De komme meget i forlegenhed, mens det derimod ikke er tilfældet med mig. De vil senere få nok at gøre med at føre os bort fra reden under de konfødereredes kanonkugler. Den slags opgaver ville næppe lykkes for mig."

"Godt, Crockston, men nu videre?"

"Jeg er altså i Citadellet og ser mig godt om der. Det videre må så afhænge af tilfældet, men De kan være overbevist om, at jeg vil gøre mit bedste. Sørg De imidlertid blot for at bringe Deres forretninger i orden og for at *Delfinen* bliver færdig med at laste."

"Hvad bryder jeg mig nu om forretninger!" udbrød James Playfair; "den slags sager er kun biting."

"Aldeles ikke! Hvad ville onkel Vincent sige til det? Vore følelser og handelsoperationer kan godt gå hånd i hånd med hinanden; hvis vi forsømte de sidste, ville det jo oven i købet rimeligvis vække mistanke, men lad os skynde os. Kan De være færdig om seks dage?"

"Ja."

"Godt. *Delfinen* er altså lastet og færdig til at afgå den toogtyvende."

"Jeg skal sørge for det."

"De sender så den toogtyvende om aftenen en båd med Deres bedste folk til Whitepoint for enden af byen med ordre til at vente der til klokken ni. De skal da få mr. Hallibourt og Deres ydmyge tjener at se."

"Men hvorledes vil det blive muligt for dig at befri mr. Hallibourt og samtidig også selv slippe bort?"

"Overlad De kun det til mig, hr. kaptajn."

"Kære Crockston," udbrød Jenny, "du sætter dit liv på spil for at frelse min fader!"

"Vær De kun rolig, miss Jenny, jeg sætter slet ikke noget på spil."

"Og hvornår skal jeg lade dig spærre inde?" spurgte James Playfair.

"Helst allerede i dag. De ved jo nok, hr. kaptajn, at jeg demoraliserer besætningen om bord, og så er der jo ingen tid at spilde."

"Vil du have penge? Det kan måske være dig til nytte i citadellet."

"Penge til at bestikke fangevogteren med, mener De? Nej tak, hr. kaptajn, det er både alt for dyrt og alt for dumt. Når man tager sin tilflugt til den slags ting, beholder fangevogteren både pengene og fangen og det med rette! Nej, min måde er sikrere. Men nogle dollars tager jeg dog gerne mod, det er aldrig dårligt af og til at kunne drikke et glas med folk."

"Og drikke fangevogteren fuld."

"Nej, hr. kaptajn, heller ikke det. En beruset fangevogter ville spolere alt for mig. Nej, som sagt jeg har allerede min plan, og lad De mig kun handle efter den."

"Her, min kære Crockston, tag disse ti dollars."

"Ti dollars er for meget, hr. kaptajn, men jeg skal så give Dem tilbage, hvad der bliver til overs."

"Er du så parat til at blive en ærkegavtyv?"

"Ja, så lad os komme i gang!"

"Crockston," sagde den unge pige med bevæget stemme, "Crockston, du er dog det bedste menneske i hele verden."

"Javist," svarede amerikaneren med en høj latter. "Men apropos, hr. kaptajn, der er noget af vigtighed jeg vil anbefale Dem."

"Og hvad er det?"

"I tilfælde af, at generalen skulle foreslå Dem at hænge Deres gavtyv her i Charleston – De ved, at gamle soldater i sådanne sager ikke plejer at gøre mange omsvøb – så sig til ham, at De vil tænke over det først."

"Det lover jeg dig."

Endnu samme dag blev Crockston, til stor forbavselse for mandskabet, som ikke var blevet indviet i hemmeligheden, bundet på hænder og fødder og bragt i land af omtrent ti matroser. En halv time efter ankom han til Charlestons citadel og blev spærret inde, skønt han gjorde heftigt modstand.

I løbet af denne og de følgende dage foregik *Delfinen*s lastning med stor hast. Befolkningen i Charleston overværede i stor mængde dette interessante arbejde og gav også af og til matroserne en håndsrækning. Man var yderst høflige mod hele skibets besætning, men James Playfair gav dog ikke sine folk lejlighed til at besvare amerikanernes artighed. Han opmuntrede dem med næsten feberagtig hast til at påskynde arbejdet. Hans mandskab kunne ikke forstå grunden til dette.

Tre dage senere blev de første bomuldsballer stampet fast i lasten. Skønt dette for James Playfair ikke var noget spørgsmål af stor vigtighed, må det dog bemærkes, at huset Playfair & Co. gjorde ganske fortræffelige forretninger, da *Delfinen*s kaptajn havde købt alt det bomuld, som skulle føres med til England, til en meget lav pris.

Fra Crockston havde man imidlertid ikke hørt noget. Jenny sagde intet om det, men hun var alligevel et bytte for uophørlig frygt. Hendes ansigt talte sit tydelige sprog om det, og James Playfair søgte, så godt han formåede, at trøste og berolige hende.

"Jeg har den største tillid til Crockston. Han er Dem hengiven med urokkelig troskab. Og De, miss Jenny, der har kendt ham meget længere end jeg, De, forekommer det mig, må nu kunne være fuldstændig rolig. Før der er gået tre dage, vil Deres fader trykke Dem til sit hjerte, tro De mig."

"Ak, hr. James, hvorledes skal jeg kunne takke Dem for så megen opofrelse? Hvorledes vil det blive min fader og mig muligt at lønne Dem for al Deres godhed?"

"Det skal jeg sige Dem, miss Jenny, når vi befinder os i engelsk farvand," svarede den unge kaptajn.

Jenny så et øjeblik spørgende på ham og slog de tårefyldte øjne ned. Derpå trak hun sig tilbage til sin kahyt.

James Playfair havde håbet, at den unge pige ikke skulle få noget at vide om den frygtelige fare, som truede ham, før hendes fader var i sikkerhed, men den sidste dag fik hun ved en indiskretion af en matros sandheden at vide. Svaret fra kabinettet i Richmond var ankommet den foregående aften med en stafet, som havde forceret forpostlinjen. Det indeholdt

en dødsdom over borger Jonathan Hallibourt, der skulle skydes den næste morgen tidlig. Nyheden om den forestående eksekution havde hurtigt bredt sig i byen og blev bragt ombord af en af matroserne på *Delfinen*. Manden meddelte kaptajnen nyheden uden at ane, at miss Hallibourt befandt sig så nær, at hun kunne høre det. Den unge dame udstødte et hjerteskærende skrig og styrtede bevidstløs om på dækket, hvorpå James Playfair bar hende ned i kahytten og ved betydelige anstrengelser bragte hende til bevidsthed.

Da hun igen slog øjnene op, så hun den unge kaptajn, der havde lagt fingeren på læben og med dette tegn påbød hende tavshed. Hun havde herredømme nok over sig selv til at tie og betvinge et udbrud af heftig smerte. Da James Playfair så, at hun var kommet en smule til kræfter, bøjede han sig ned og hviskede til hende:

"Jenny, om to timer er Deres fader i sikkerhed her hos Dem, eller jeg vil ofre mit liv under forsøget på at frelse ham."

Derpå forlod han kahytten og sagde hen for sig:

"Nu må han for enhver pris befris, selv om hans frihed skal købes med mit og hele mit mandskabs liv."

Endelig var den afgørende time kommet. *Delfinen* havde om morgenen indtaget den sidste del af sin bomuldsladning, og kulkamrene var fyldt med brændsel. Om to timer kunne skibet lette anker. James Playfair havde allerede ladet det lodse ud af North Commercial Wharf og bringe ud på reden. Og så snart floden havde nået sit højdepunkt, hvad der ville ske klokken ni om aftenen, kunne hjemrejsen begynde.

Da James Playfair forlod miss Hallibourt, slog klokken netop syv. Forberedelserne til afrejsen måtte sættes i gang. Hidtil var

hemmeligheden mellem ham, Jenny og Crockston blevet strengt bevaret, men han anså det nu for rigtigst at indvi mr. Mathew i sagen, og dette gjorde han da også straks.

"Skal ske," sagde mr. Mathew uden at gøre den mindste yderligere bemærkning. "Altså klokken ni?"

"Ja. Og lad der nu så hurtigt som muligt blive fyret under kedlerne."

"Skal ske, hr. kaptajn."

"*Delfinen* har kun et nødanker ude. Vi hugger ankertovet over og damper afsted uden at spilde et eneste sekund."

"Udmærket."

"Sørg for, at der bliver sat en lanterne op på toppen af stormasten. Natten er mørk, og tågen begynder at komme, vi må ikke risikere at fare vild, når vi sejler tilbage. Og ring for en sikkerheds skyld fra klokken ni med skibsklokken."

"Deres befalinger skal blive udført til punkt og prikke, hr. kaptajn."

"Og så, mr. Mathew," tilføjede James Playfair, "lad så landgangsbåden gøre klar. Bemand den med vore dygtigste folk, jeg vil straks tage afsted til Whitepoint. Jeg overlader miss Jenny til Dem under mit fravær. Gud bevare os alle, mr. Mathew!"

"Gud bevare Dem, hr. kaptajn," sagde overstyrmanden, hvorpå han gav de nødvendige befalinger til at sætte båden i søen og til at fyre op under kedlerne. Efter få øjeblikkes forløb steg James Playfair, da han endnu en gang havde sagt farvel til Jenny, ned i landgangsbåden og kunne, idet han stødte fra borde, se strømme af sort røg fortabe sig i den mørke, tågefyldte atmosfære.

Det var overordentlig mørkt. Vinden havde lagt sig, og der herskede fuldstændig stilhed på den store red, hvis bølger syntes at være sunket hen i slummer. Nogle lys, der næppe kunne skelnes, dirrede hist og her i tågen. James Playfair stod ved roret og styrede med sikker hånd sin båd hen imod Whitepoint. Der var omtrent to engelske mil dertil. I løbet af dagen havde James anstillet så nøjagtige observationer, at han ikke et øjeblik kunne tage fejl af, hvilken retning han skulle holde.

Da båden med sin forstavn berørte Whitepoint, slog klokken netop otte på St. Philipskirkens ur. James havde endnu en time at vente, til det af Crockston fastsatte tidspunkt. Kajen var fuldstændig øde; kun syd- og østbatteriets poster gik frem og tilbage i en afstand fra hinanden af tyve skridt. James Playfair talte utålmodigt minutterne. Tidens syntes at snegle sig af sted for ham.

Klokken halv ni hørte han endelig lyden af skridt. Han befalede sine folk at trække årerne ind og vente, og begav sig omtrent ti skridt frem, men han traf her på en afdeling af kystvagten, omtrent tyve mand, der netop var på deres runde. James Playfair trak en revolver ud af sit bælte, fast bestemt på at benytte sig af den, hvis det skulle være nødvendigt. Dog, hvad kunne han vel udrette mod disse soldater.

Anføreren for vagten kom hen til ham; han havde lagt mærke til båden og spurgte:

"Hvad er det for en båd?"

"*Delfinen*s landgangsbåd."

"Og De er?"

"Kaptajn James Playfair."

"Jeg troede, at De allerede var rejst og ude i rum sø."

"Jeg er klar til afrejse og skulle også være rejst ... Men ..."

"Men?" spurgte anføreren utålmodig.

En pludselig tanke steg op i kaptajnens hoved, og han svarede roligt:

"Jeg har ladet en af mine matroser indespærre i citadellet og havde nær glemt ham. Heldigvis huskede jeg det lige i sidste øjeblik, og jeg har lige afsendt folk for at hente ham."

"Nå, denne gavtyv, som De vil transportere tilbage til England?"

"Ja, netop ham."

"Vi kunne jo i grunden lige så godt hænge ham her," sagde den vagthavende, og lo over sin bemærkning.

"Naturligvis. Men det er dog bedre, at sagen går sin reglementerede gang."

"Nå, held og lykke da, kaptajn! Og tag Dem i agt for batterierne på Morris Island."

"Vær De kun rolig, jeg er jo kommet heldigt ind, hvorfor skulle jeg så ikke også komme heldigt ud!"

"Lykke på rejsen!"

"Tak skal De have."

Troppen fjernede sig atter, og der lå igen dyb stilhed over strandbredden.

I dette øjeblik slog klokken ni. Det var den aftalte tid. James følte, hvorledes hans hjerte bankede, så det var nær ved at sprænge hans bryst. Der hørtes en piben, og kaptajnen svarede med et lignende tegn. Derpå gav han sine matroser med hånden et vink til, at de skulle tie, og lyttede selv med foroverbøjet hoved ud i mørket. Pludselig viste der sig en

mandsskikkelse, der var hyllet i en stor kappe og spejdende så sig om til alle sider. James ilede hen imod ham.

"Mr. Hallibourt?" spurgte han.

"Det er mig," lød svaret.

"Gud være lovet," udbrød kaptajnen. "Gå over i båden, vi har ikke et øjeblik at spilde. Hvor er Crockston?"

"Crockston?" spurgte mr. Hallibourt med den største forbavselse. "Hvem mener De?"

"Jo, den mand, som har befriet Dem og ført Dem hertil."

"Den, som har fulgt mig hertil, er fangevogteren," svarede mr. Hallibourt.

"Fangevogteren?" James Playfair vidste ikke, hvad han skulle tænke efter dette udsagn, og tusinder af bekymringer stormede ind på ham.

"Fangevogteren!" hørte man nu en stemme sige. "Jo vist, det ville også have været den rette til det stykke arbejde. Fangevogteren sover som et murmeldyr i min celle!"

"Crockston, er det virkelig dig," udbrød mr. Hallibourt.

"Ja, men nu har vi ikke tid til vidtløftige forklaringer; De skal siden hen få alting at vide. Nu drejer det sig om livet, og De må skynde Dem!"

De tre mænd tog plads i båden.

"Af sted!" befalede kaptajnen, de seks årer faldt samtidig i vandet, og båden gled hurtigt og lydløst som en fisk gennem Charleston Harbour mørke bølger.

9. I dobbelt-ild

Det varede ikke længe, før båden var ude på reden. Men tågen havde hurtigt fortættet sig, og det var yderst vanskeligt for James Playfair at holde retningen. Crockston havde stillet sig foran i båden, og mr. Hallibourt sad bag i den ved siden af kaptajnen. Han havde efter første overraskelse over at genfinde sin tjener villet tale med ham, men der var blevet påbudt ham streng tavshed.

Da båden imidlertid nogle minutter senere var ude på åben red, besluttede Crockston sig til at tale. Han forstod, hvor mange spørgsmål mr. Hallibourt måtte have.

"Ja, min kære herre," begyndte han nu, "fangevogteren befinder sig i dette øjeblik i min celle. Han bragte mig min aftensmad, og jeg var så utaknemmelig til gengæld for den at give ham to dygtige næveslag, et i nakken og et i maven. Derpå tilegnede jeg mig hans klæder og nøglebundt, og gav mig til at opsøge Dem, hvad der også snart lykkedes. Hvorledes jeg derpå førte Dem ud af citadellet lige for næsen af soldaterne, behøver jeg ikke at fortælle Dem. Hele sagen gik yderst let og simpelt."

"Og min datter?" spurgte mr. Hallibourt.

"Miss Jenny venter os ombord på det skib, som nu skal føre os til England."

"Hvad! Min datter er her? Hun venter mig?" udbrød amerikaneren og sprang med den største sindsbevægelse op fra sin plads.

"Rolig, mr. Hallibourt," sagde Crockston. "Kun nogle få minutter endnu, så er vi frelst." Båden skød med stor hast, men en smule på lykke og fromme af sted gennem mørket, for James

Playfair kunne ikke se *Delfinen*s lanterne. Det var nu så stærk tåge, at matroserne ikke engang kunne se enden af deres årer.

"Nå, hr. James?" spurgte Crockston.

"Vi må allerede have tilbagelagt over halvanden mil. Kan du se noget, Crockston?"

"Nej, og jeg har dog skarpe øjne. Men jeg er ikke bange, vi skal nok nå fartøjet. Og i citadellet har de endnu ingen anelse ..."

Crockston havde endnu ikke fuldendt sætningen, da der pludselig hvirvlede en raket op i luften og forsvandt højt oppe.

"Et signal!" udbrød James Playfair.

"For en ulykke!" bandede Crockston, "det må være kommet fra citadellet."

En anden og derpå en tredje raket steg op i samme retning som den første, og snart blev det samme signal gentaget langt forude for båden.

"Det kommer fra Fort Sumter," sagde Crockston, "og betyder, at en fange er undsluppet. Ro til, så hurtigt De kan! Alt er opdaget!"

"Ja, hæng i, matroser!" befalede James Playfair sine folk. "Raketterne har lyst op for mig, og jeg har set *Delfinen* knap otte hundrede yards herfra. Og nu kan vi også høre skibsklokken! Ro, alt hvad I kan; hvis vi er om bord om fem minutter, får I tyve pund sterling!"

Matroserne satte farten så meget op som det var dem muligt, og det syntes næsten, som om båden svævede hen over bølgerne. Alles hjertes bankede heftigt. Et kanonskud var pludselig blevet affyret i retning af byen, og Crockston hørte mere end han så, hvorledes en genstand i tyve alens afstand farede forbi. Det måtte have været en kugle.

*Delfinen*s klokke begyndte nu at ringe af al kraft, båden nærmede sig – endnu nogle få åretag, og man lagde bi. Nogle sekunder efter sank Jenny i sin faders arme.

Båden blev straks hejset op, og James Playfair styrtede op på dækket.

"Har vi fuld kraft på maskinen, mr. Mathew?" spurgte han.

"Ja, hr. kaptajn."

"Så lad ankertovet kappe og af sted så hurtigt, det er muligt."

Nogle minutter efter drev damperens to skruer den bort fra Fort Sumters farlige nærhed.

"Vi kan ikke bruge Sullivanstrædet," erklærede James Playfair til overstyrmanden. "Vi skulle i så fald lige midt igennem de konfødereredes ild. Lad os derfor sejle så nær til den højre red som muligt og så i Guds navn tage mod en salve fra nordstatsbatterierne. Har vi en pålidelig mand ved roret?"

"Ja, hr. kaptajn."

"Så lad alle lanterner slukke. Lyset fra maskinen giver i sig selv alt for meget lys, men det kan vi nu engang ikke ændre."

Under denne samtale sejlede *Delfinen* af sted med næsten utrolig hastighed. Da den imidlertid måtte se at nå den højre side af Charleston Harbour, kunne den ikke undgå at komme gennem en kanal, der atter for et kort tidsrum bragte den i nærheden af Fort Sumter. Den befandt sig knap en halv engelsk mil fra dette farlige sted, da det pludselig blinkede fra alle fortets skydeskår, og der under en forfærdelig larm faldt en hagl af kugler i vandet.

"For tidligt, I klodrianer, for tidligt!" råbte James Playfair og lo højt. "Sæt al kraft på, maskinmester! Vi kommer i dobbelt-ild."

Fyrbøderen fyrede på ny, og *Delfinen* rystede under maskinens anstrengelser, som om den var ved at gå i tusinde stykker. I dette øjeblik hørtes der et nyt brag, og en ny hagl af projektiler faldt i vandet bag ved damperen.

"Denne gang kom de for sent," lo den unge kaptajn.

Crockston stod ligeledes i den lille kahyt oppe på dækket og var i meget godt humør.

"Se så," sagde han, "blot et par minutter, så er vi færdig med de konfødererede."

"Du synes at tro, at vi ikke har mere at frygte fra Fort Sumter?" spurgte kaptajnen.

"Nej, men så til gengæld en hel del fra Fort Moultrie ved den yderste ende af Sullivan Island. Der vil vi dog kun være udsat for fare omkring et halvt minut, og hvis man ønsker at ramme os, skal man sigte godt og tage det rette øjeblik vel i agt."

"Godt, Fort Moultries beliggenhed tillader os at løbe lige ind i Principal Channel, så lad dem kun fyre!" I samme øjeblik James Playfair sagde dette, blev fortet oplyst af et tredobbelt lyn. Man hørte en frygtelig larm, og straks efter knagede det voldsomt i damperen.

"Denne gang har de ramt," råbte Crockston.

"Hvad er blevet ramt, mr. Mathew?" spurgte kaptajnen sin overstyrmand, der stod forude.

"Klyverbommen er knækket."

"Har vi nogen sårede?"

"Nej, kaptajn."

"Godt, så pokker i vold med takkelagen! Lige ind i strædet, lige derind! Og så hen mod øen."

"Vi er klar af de konfødererede!" råbte Crockston. "Skal vi have kugler i skroget, så er det bedre at få nordstaternes, de er lettere at fordøje!"

Faren var imidlertid endnu ikke forbi, for selv om de største batterier først nogle måneder senere ville blive bragt over på Morris Island, så kunne de kanoner og mørsere, som allerede fandtes der, med lethed bore et skib som *Delfinen* i sænk.

Nordstatsmændene på øen såvel som blokadeskibene var blevet alarmeret ved salverne fra forterne Sumter og Moultrie. Belejrerne kunne ganske vist ikke forstå noget af dette natlige angreb, der ikke syntes at gælde dem, men de måtte dog holde sig parat til at besvare det, og det gjorde de også.

Alt det tænkte James Playfair på, da han dampede frem gennem strædet ved Morris Island, og han havde også grund til bekymring, for efter et kvarters forløb lavede lysstriber furer i mørket, og en regn af små bomber faldt ned over damperen, så vandet sprøjtede højt op over dens skanseklædning. Nogle af disse projektiler faldt også om bord på *Delfinen*, men heldigvis med deres grundflade nedad, så skibet undgik den forfærdelige fare. Egentlig blev disse bomber kastet i den hensigt, at de skulle sprænges i hundredvis af småstykker og derpå dække en flade på hundrede og tyve kvadratrod med en ild, som intet kunne slukke, og som brændte hele tyve minutter. En eneste af disse bomber kunne stikke et skib i brand, men heldigvis for *Delfinen* var de først for nylig blevet opfundet, og var endnu meget ufuldkomment konstrueret. Efter at de var skudt ud i luften, holdt en falsk rotationsbevægelse dem således på skrå, at de faldt ned på grundfladen og ikke med spidsen, i hvilken hele spredningsapparaturet var indeholdt. Det var udelukkende

denne konstruktionsfejl, der frelste *Delfinen* fra den visse ødelæggelse. Nu tilføjede disse bomber ikke skibet nogen synderlig skade, og det fortsatte hurtigt på sin vej bort.

I dette farlige øjeblik kom mr. Hallibourt og hans datter trods kaptajnens befalinger op til denne. James Playfair ville nøde dem til at vende tilbage til kahytten, men forgæves – Jenny holdt på, at hun ville blive ved kaptajnens side.

Mr. Hallibourt havde lige fået at vide af sin datter, hvor ædelmodig hans redningsmand havde vist sig imod hende. Han trykkede nu i tavshed kaptajnens hånd til tak.

Med voldsom hastighed dampede *Delfinen* ud i rum sø. Den skulle nu kun tilbagelægge tre engelske mil i dette farvand for at nå ud til det åbne hav. Var passagen fri ved indløbet, så var skibet frelst. James Playfair kendte, som allerede omtalt, alle hemmelighederne ved Charlestonbugten, og han styrede med uforlignelig sikkerhed sit skib mellem mørke og klipper. Han troede allerede at have overvundet alle farerne ved det dristige foretagende, da en matros på agterdækket råbte:

"Et skib!"

"Hvor?"

"Bagbord for *Delfinen*."

Tågen var lettet, og man kunne som følge deraf se en stor fregat, hvis manøvrer øjensynlig var beregnet på at spærre farvandet og lægge en hindring i vejen for *Delfinen*. Man måtte for enhver pris se at tage luven fra den i hurtighed, og for at gøre dette muligt bringe maskinen til at give endnu større kraft. Lykkedes dette ikke, så var alt tabt.

"Roret helt over til styrbord," tordnede kaptajnen. Derpå styrtede han op på broen over maskinen og befalede, at man

skulle standse den ene skrue. Under påvirkning af den anden svingede *Delfinen* nu med så fabelagtig hurtighed og med en så kort radius, at det så ud, som om den drejede sig om sin egen akse. På denne måde havde den undgået at støde mod nordstatsfregatten, og ligesom den styrede den nu frem mod indløbet af strædet. Nu var spørgsmålet kun, hvem der kunne komme hurtigst af sted.

James Playfair indså, at hans frelse afhang af dette spørgsmål, og ikke blot hans egen, men også miss Jennys, hendes faders og hele besætningens.

Fregatten havde et betydeligt forspring, men man så på de strømme af sort røg, som væltede op fra *Delfinen*s skorsten, hvilken kraft den havde i sinde at anvende for at indhente den. Kaptajn Playfair var ikke den mand, der gav fortabt for lidt.

"Hvordan går det?" råbte han til maskinmesteren.

"Jeg har det størst mulige tryk," svarede mr. Mathew. "Dampen slipper ud gennem alle ventiler."

"Så stop ventilerne!" befalede James Playfair. Kommandoen blev udført, men med fare for at sprænge fartøjet i luften.

Delfinen begyndte at skyde en endnu større fart – det var øjeblikke, disse, der nu fulgte, i hvilke selv det roligste og koldeste hjerte måtte skælve.

"Mere tryk!" råbte James Playfair, "Giv mig mere tryk!"

"Umuligt," svarede maskinmesteren, "ventilerne er hermetisk lukket, og der er fyret så stærkt under kedlerne, som det på nogen måde kan lade sig gøre."

"Fyr med bomuld, der er dyppet i sprit; vi må for enhver pris forbi denne forbandede fregat!" Ved denne befaling så de mest uforfærdede matroser på hinanden, men de nølede ikke med at

udføre den. Nogle baller bomuld blev kastet ned i maskinrummet, man slog bunden ud på et fad sprit, og dette brændsel blev, ikke uden fare, kastet i det hvidglødende svælg. Ildens larm var så stærk, at fyrbøderne ikke længere kunne forstå hinanden, og manometret angav et næsten utroligt kedeltryk.

Damperen fløj ligefrem hen over bølgerne. Det knagede i alle skibets fuger, og fra dets skorsten stod der flammer i vejret, som blandede sig med røgskyerne. *Delfinen* var nu i en rasende, vanvittig fart, rummet mellem den og fregatten blev mindre og mindre, indtil damperen endelig nåede helt op på siden af det fjendtlige skib – den havde indhentet det.

"Frelst!" jublede kaptajnen.

"Frelst!" istemte mandskabet triumferende.

Charlestons fyrtårn forsvandt i sydvest, og man begyndte at tro, at al fare var overstået, da en bombe blev affyret fra en kanonbåd, der krydsede i rum sø, og pibende for gennem mørket. Det var let at følge dens vej, og alle følte sig i dette øjeblik overvældede af en angst, som trodser enhver beskrivelse. Ingen sagde et ord eller lod noget udbrud af frygt eller skræk høre, men de forstyrrede øjne hang i ængstelig venten ved projektilets bane. Man kunne intet gøre for at undgå faren, og efter et halvt minuts forløb faldt bomben med en forfærdelig larm ned på *Delfinen*s dæk. Søfolkene flygtede i navnløs skræk hen på agterdækket, ingen af dem vovede at nærme sig blot et eneste skridt til denne bombe, hvis brandrør blev ved at brænde med en uhyggelig knitren.

Da løb en mand modigt hen til den forfærdelige ødelæggelsesmaskine, tog bomben, der sendte en sky af gnister

op gennem brandrøret, i sine kraftige arme og slyngede den med en overmenneskelig anstrengelse over bord. Denne mand var Crockston.

Næppe havde projektilet nået vandets overflade, før der fulgte et forfærdeligt brag.

"Hurra, hurra!" råbte *Delfinen*s mandskab enstemmigt, mens Crockston fornøjet gned sig i hænderne.

Nogen tid efter for damperen hurtigt gennem det atlantiske oceans bølger. Den amerikanske kyst forsvandt i mørket, og de blink, som krydsede hinanden i horisonten, forkyndte, at der fandt en større kamp sted mellem batterierne på Morris Island og forterne på Charleston Harbour.

10. St. Mungo

Den følgende morgen ved solopgang var den amerikanske kyst fuldstændig forsvundet, ikke et eneste skib viste sig i horisonten, og *Delfinen* modererede lidt efter lidt sin hastighed og sejlede roligt med kurs mod Bermuda-øerne.

Om sejladsen over oceanet er der kun lidt at berette. Intet uheld afbrød dens regelmæssige gang, og ti dage efter afrejsen fra Charleston fik man Irlands kyst i sigte.

Hvad der nu tildrog sig mellem kaptajnen og miss Jenny, vil selv de mindst skarptsynede kunne gætte, og hvorledes kunne vel mr. Hallibourt bedre vise sig taknemmelig for sin redningsmands opofrende mod end ved at gøre ham til den lykkeligste af alle dødelige? James Playfair havde ikke ventet, til man befandt sig i engelsk farvand med at fortælle den unge pige og hendes fader om sine følelser, og hvis man tør tro Crockston, så modtog miss Jenny denne tilståelse med et lyksaligt smil.

Det skete da, at en stor folkemængde den fjortende februar i året 1863 var forsamlet i St. Mungo, Glasgows gamle katedral. Man så mellem dem søfolk, forretningsmænd, industrifolk og embedsmænd, kort sagt folk af alle stænder og professioner. Der var miss Jenny iført brudekjole og ved siden af hende den værdige Crockston, der strålede iført æblegrønt tøj med guldknapper, mens onkel Vincent stod stolt ved siden af sin nevø.

Kort sagt, man fejrede det ene af huset Vincent Playfair & Co.'s medlemmers, James Playfairs bryllup med miss Jenny Hallibourt fra Boston.

Ceremonien blev gennemført under udfoldelse af stor pragt. Alle kendte *Delfinens* historie, og alle mente, at den unge kaptajns opofrelse havde fået en passende løn. Kun han selv påstod, at han var blevet belønnet over fortjeneste.

Om aftenen afholdt man en storartet soupér hos onkel Vincent, efter hvilken der fulgte et pragtfuldt bal. Hvad der ved denne mindeværdige fest særlig fortjener at omtales, er den fortræffelige appetit, som Crockston ved denne lejlighed lagde for dagen.

Mellem den i Gordon Street forsamlede mængde lod onkel Vincent fordele en betydelig mængde shillings.

Alle var lykkelige over dette ægteskab, og alle talte om det med glade forventninger og gode ønsker. Da gæsterne sent om aftenen havde taget afsked, kyssede James Playfair sin onkel på begge kinderne.

"Nå, onkel Vincent?" spurgte han.

"Ja, min kære nevø?"

"Er du tilfreds med den charmerende last, som jeg har bragt med hjem ombord på *Delfinen*?" Han pegede på sin smukke unge kone.

"Det skulle jeg mene!" udbrød den værdige købmand. "Jeg har solgt min bomuld med tre hundrede og fem og halvfjerds procents avance!"

Mytteristerne på Bounty

Tillad os at bemærke, at denne fortælling ikke er fiktion. Alle dens detaljer er hentet i Storbritanniens maritime annaler. Virkeligheden forsyner os undertiden med fakta så romantiske, at fantasien intet finder at tilføje.

1. Havets bytte

Ikke en brise rører sig, ikke en krusning på havfladen, ikke en sky på himlen. Den sydlige halvkugles pragtfulde stjernekonstellationer aftegner sig mod nattehimlen med en uforlignelig tydelighed. Bountys sejl hænger slappe ned. Fartøjet ligger ubevægeligt, og det hele oplyses af månens ubestemmelige lys, der allerede er ved at falme for det kommende daggry.

Bounty, et skib på to hundrede og femten ton og en besætning på seksogfyrre mand, havde forladt Spithead den 23. december 1787 under kommando af kaptajn Bligh, en erfaren, men hård og barsk sømand, der havde været med kaptajn Cook på dennes sidste opdagelsesrejse.

Bounty havde som særlig mission at fragte brødfrugttræer, der vokser i store mængder på Tahiti og de omkringliggende øer, til Antillerne. Under et seks måneders ophold i Matavaï-bugten havde William Bligh taget et tusinde af disse træer om bord, og efter et kort ophold ved Venskabsøerne havde man sat kursen mod Vestindien.

Flere gange havde kaptajnens mistænksomme og heftige karakter givet anledning til ubehagelige optrin mellem ham og hans officerer. Men den fredelige atmosfære på Bounty ved solopgang denne 28. april 1789 varslede intet om de alvorlige begivenheder, der snart ville udspille sig. Alt syntes roligt, da en pludselig uro opstår om bord på skibet. Nogle sømænd træffer sammen på dækket, udveksler nogle få ord med dæmpede stemmer, og skilles så atter hastigt.

Er det vagten, der afløses? Er der sket noget uventet ombord?

"Først og fremmest, ikke en lyd, mine venner," sagde Fletcher Christian, Bountys næstkommanderende. "Bob, lad din pistol, men skyd ikke, medmindre jeg giver dig ordre til det. Du, Churchill, tag din økse og slå låsen til kaptajnens kahyt ud. Og husk: Jeg skal have ham levende!"

Fulgt af en halv snes sømænd, bevæbnet med sabler, huggerter og pistoler, sneg Christian sig hen på mellemdækket; efter at have posteret to vagter ved Stewarts og Peter Heywoods – bådsmand og kadet på Bounty – kahytter, standsede han foran kaptajnens dør.

"Kom så, gutter, så giver vi den et ordentlig skub!"

Døren gav snart efter for det stærke pres, og sømændene strømmede ind i kahytten.

Så tøvede de et øjeblik, overrasket over mørket, og måske ved tanken om alvoren i det, de var i færd med.

"Hallo! Hvad sker der? Hvem tillader sig på denne måde at bryde ind?" udbrød kaptajnen, idet han sprang ud af sin køje.

"Stille, Bligh!" svarede Churchill. "Stille, og prøv ikke at gøre modstand, eller De bliver bundet og kneblet!"

"De behøver ikke at tage tøj på," tilføjede Bob. "De kommer under alle omstændigheder til at gøre en god figur, når De dingler fra enden af mesanen!"

"Vær så god at binde hans hænder på ryggen, Churchill," sagde Christian, "og før ham så op på broen!"

"Denne den værste af alle kaptajner er ikke meget frygtindgydende, når han sådan er fanget," bemærkede John Smith, bandens filosof.

Så gik de alle, uden at bekymre sig om, hvorvidt støjen vækkede sømændene på underdækket, der stadig sov, op på

broen.

Der var vendt op og ned på reglerne om bord. Af alle officererne havde kun Young, en kadet, gjort fælles sag med mytteristerne.

Hvad angik resten af mandskabet måtte de, der tøvede, for øjeblikket overgive sig, mens de øvrige, der var uden hverken våben eller ledere, kun kunne stå som tilskuere til det drama, der var ved at udfolde sig for deres øjne.

Alle stod nu i stilhed forsamlede på broen, og så på deres kaptajn, der halvnøgen, men med højt løftet hoved, gik frem blandt disse mænd, der plejede at bæve for ham.

"Bligh!" sagde Christian med barsk stemme, "Jeg fritager Dem for Deres kommando!"

"Jeg anerkender ikke Deres ret ..." svarede kaptajnen.

"Lad os ikke spilde tiden med unyttige protester," udbrød Christian, idet han afbrød Bligh. "Jeg er, i dette øjeblik, talsmand for hele Bountys mandskab. Vi havde næppe forladt England, før vi allerede havde grund til klager over Deres fornærmelige mistænkeliggørelser og Deres brutale fremfærd. Og når jeg siger "vi", mener jeg både officererne såvel som de menige sømænd. Ikke blot kunne vi aldrig få oprejsning, når vi havde ret, men De afviste klage med foragt! Er vi da hunde, som man kan fornærme og skænde på ustandselig? Forbrydere, banditter, løgnere, tyve! Ingen af de værste ord i sproget var Dem stærke nok til at fornærme os tilstrækkeligt! Man måtte ikke være et menneske, om man skulle kunne udholde en sådan tilværelse! Og jeg, jeg, der kommer fra samme egn som De, jeg, der kender Deres familie, jeg, der allerede har gjort to rejser under Dem, sparede De mig? Anklagede De mig ikke, så sent

som i går, for at have stjålet nogle usle frugter fra Dem? Og folkene! For ingenting – i lænker! For en bagatel – fireogtyve slag med katten! Nuvel! alt i denne verden betaler sig tilbage med renter! De var for rundhåndet over for os, Bligh! Og nu er det Deres tur! Deres fornærmelser, Deres uretfærdigheder, Deres sindssyge anklager, Deres fysiske og sjælelige tortur, som De har tynget Deres mandskab ned med i halvandet år, De kommer til at bøde for det, og bøde hårdt! Kaptajn, De er blevet dømt af dem, De forså Dem imod, og De er fundet skyldig! Er det ikke sådan, kammerater?"

"Jo, jo, han skal dø!" udbrød de fleste af sømændene med truende gestus mod deres kaptajn.

"Kaptajn Bligh," fortsatte Christian, "nogen af os har talt om at hejse Dem op i masten for enden af et reb, og lade Dem hænge der mellem himlen og havet. Andre har foreslået at lade den nihalede kat flå Deres ryg til blods, indtil De dør. De mangler fantasi. Jeg har fundet på noget, der er bedre. Og desuden er De jo ikke den eneste skyldige her. De, som altid udførte Deres ordrer til punkt og prikke, uanset hvor grusomme de var, vil næppe bryde sig om at være under min kommando. De har fortjent at følge Dem, hvorhen vinden blæser Dem. I dér, sæt sluppen i vandet!"

En misfornøjet mumlen hilste disse Christians sidste ord, men han så ikke ud til at ville tage sig af det. Kaptajn Bligh, som ikke lod sig mærke med nogen uro ved disse trusler, drog fordel af et øjebliks stilhed til at tale.

"Officerer og sømænd ..." sagde han med fast stemme, "i min egenskab af officer i den kongelige flåde og kommandant på Bounty, protesterer jeg hermed mod den behandling, De vil

lade mig være til del. Hvis De ønsker at klage over den måde, hvorpå jeg har røgtet mit hverv, kan De indklage mig for en krigsret. Men De har uden tvivl ikke overvejet alvoren i den handling, De er ved at begå. At vende sig mod jeres kaptajn er det samme som at vende sig mod alle eksisterende love, det vil gøre det umuligt for jer at vende tilbage til jeres fædreland, det er at ønske at blive behandlet som sørøvere! Før eller senere vil I lide en forsmædelig død, døden som forrædere og mytterister! I den ærbødighed og lydigheds navn, som I svor mig til, opfordrer jeg jer til at vende tilbage til jeres pligter!"

"Vi ved udmærket godt, hvad vi udsætter os for," svarede Churchill.

"Nok! Nok!" råbte mandskabet, rede til at lade handling følge ord.

"Nuvel!" sagde Bligh, "hvis De vil have et offer, så er det mig, men kun mig! De af mine fæller, som De dømmer ligesom mig, udførte blot mine ordrer!"

På dette tidspunkt blev kaptajnens stemme overdøvet af et kor af høje tilråb, og han måtte opgive sit forsøg på at røre disse nu hjerter, der nu viste sig at være blevet nådesløse.

I mellemtiden var der taget skridt til at udføre Christians ordrer.

Imidlertid var der opstået en temmelig livlig diskussion mellem den næstkommanderende og flere af mytteristerne, der ville overgive kaptajn Bligh og hans fæller til havstrømmene uden at give dem så meget som ét våben eller blot en enkelt skive brød med.

Nogen – også Churchill – fandt, at det antal personer, der skulle forlade skibet, var for lille. Det var nødvendigt, sagde

han, at blive alle dem kvit, som ikke uforbeholdent havde villet være med i mytteriet, og som man ikke var sikre på. Man kunne ikke regne med dem, som blot accepterede den nye tingenes tilstand. For hans eget vedkommende smertede hans ryg stadig efter den omgang pisk, der var blevet ham til del, efter at han havde forsøgt at desertere på Tahiti. Det bedste og hurtigste lægemiddel ville være at overgive kaptajn Bligh til ham! ... han ville vide at hævne sig på rette vis – egenhændigt!

"Hayward! Hallett!" råbte Christian til to af officererne uden at tage notits af Churchills ytringer, "gå i båden!"

"Hvad har jeg gjort dig, Christian, siden du behandler mig således?" sagde Hayward. "Du sender mig til den visse død!"

"Det nytter dig ikke at protestere. Adlyd, eller ... Fryer, du skal også i båden!"

Men i stedet for at gå hen til sluppen, rykkede disse officerer tættere til Bligh, og Fryer, der syntes at være den mest beslutsomme af dem, bøjede sig mod ham og sagde:

"Kaptajn, vil De forsøge at erobre skibet tilbage? Vi har ingen våben, det er sandt, men disse mytterister vil ikke kunne modstå et overraskelsesangreb. Og hvad så, om nogle af os skulle blive dræbt? Det er et forsøg værd! Hvad mener De?"

Officererne beredte sig allerede på at kaste sig mod mytteristerne, der var optaget af at frigøre sluppen fra dens davider, da Churchill, som denne ordveksling ikke havde undgået, omringede dem med nogle velbevæbnede mænd, og tvang dem til at gå i båden.

"Millward, Musprat, Birket og dig," sagde Christian til nogle af de sømænd, der ikke havde deltaget i mytteriet, "gå ned på mellemdækket og tag, hvad I finder brugbart! I skal med

kaptajn Bligh. Du, Morrison, holder øje med de skurke her for mig! Purcell, vær så god at tage Deres tømrerværktøj, jeg giver Dem lov til at tage det med."

To master med sejl, nogle søm, en sav, et lille stykke sejldug, fire små beholdere indeholdende et hundrede og femogtyve liter vand, hundrede og halvtreds pund beskøjter, toogtredive pund saltet svinekød, seks flasker vin, seks flasker rom, samt kaptajnens personlige beholdning af spiritus – det var alt, hvad man tillod de prisgivne at medtage.

Desuden kastede man to-tre gamle sabler ned til dem, men nægtede dem enhver form for skydevåben.

"Hvor er så Heywood og Stewart?" sagde Bligh, da han var kommet ned i landgangsbåden. "Har de også forrådt mig?"

De havde ikke forrådt ham, men Christian havde besluttet at beholde dem om bord.

Et let forståeligt anfald af modløshed og svaghed overmandede kaptajnen, om end ikke længe.

"Christian," sagde han, "jeg giver Dem mit æresord på, at jeg vil glemme alt, hvad der netop har fundet sted, hvis De opgiver Deres afskyelige forehavende! Jeg beder Dem, tænk dog på min kone og min familie! Hvis jeg dør, hvad skal der så blive af dem?"

"Hvis De havde haft nogen ære i livet," svarede Christian, "ville det aldrig været kommet hertil. Hvis De havde tænkt lidt oftere på Deres hustru, Deres familie, de andres koner og familier, så ville De ikke have været så hård og så uretfærdig mod os alle!"

Da det blev hans tur til at gå i båden, forsøgte også bådsmandsmaten at bevæge Christian.

Det var forgæves.

"Jeg har lidt gennem lang tid," svarede denne bittert. "De ved ikke, hvilke lidelser, jeg har gennemgået! Nej! Det kunne ikke fortsætte så meget som én dag til; desuden kan De vel ikke være uvidende om, at jeg på hele denne rejse, jeg, skibets næstkommanderende, er blevet behandlet som en hund! Men når jeg nu skilles fra kaptajn Bligh, som jeg vel næppe nogensinde vil se igen, vil jeg dog, af ren og skær medlidenhed, ikke berøve ham ethvert håb om at bringe sig i sikkerhed. Smith! Vær så god at gå til kaptajnens kahyt og bring ham hans klæder, hans journal og hans brevtaske. Giv ham desuden mine nautiske tabeller og min sekstant. Han vil så have en chance for at frelse sine fæller og selv komme fra det med livet i behold!"

Christians ordrer blev udført, dog ikke uden protester.

"Og nu, Morrison, lad gå fortøjningen!" råbte den næstkommanderende, der nu var blevet den øverste, "Gud i vold med dem!"

Mens mytteristerne ironisk hilste kaptajn Bligh og hans ulykkelige fæller, stod Christian lænet mod rælingen og kunne ikke tage øjnene fra sluppen, der langsomt fjernede sig. Denne udmærkede officer, hvis opførsel indtil denne dag havde været loyal og ligefrem, havde gjort sig fortjent til ros fra alle de kommandører, han havde tjent under, var nu en blot og bar leder af en bande sørøvere. Det ville aldrig mere være ham forundt at gense hverken sin gamle moder, sin forlovede, ikke engang kysten af øen Man, hans fædreland. Han var fornedret i sine egne øjne, vanæret i alle andres! Straffen fulgte allerede forbrydelsen!

2. De prisgivne

Med sine atten passagerer, officerer og sømænd, og den smule forsyninger, den medbragte, var sluppen med Bligh så tungt lastet, at rælingen var blot femten tommer over havoverfladen. Enogtyve fod lang og syv fod bred havde hun passet perfekt til sine opgaver på Bounty; men til at medføre så stort et antal passagerer på en noget længere rejse kunne man vanskeligt finde en båd, der var mindre skikket.

Sømændene, der stolede på kaptajn Blighs energi og dygtighed, og officererne, der delte den samme skæbne, roede godt til, og sluppen kløvede hastigt bølgerne.

Bligh var ikke i tvivl om, hvilken kurs man burde vælge. Det var først og fremmest nødvendigt at komme tilbage til øen Tofoa, den nærmest beliggende af øerne i øgruppen Venskabsøerne, som de havde forladt for et par dage siden, hvor det ville være nødvendigt at samle frugter fra brødfrugttræet og forny deres vandforsyning, for så at søge at nå Tonga-Tabou. Dér ville man uden tvivl kunne tage større forsyninger ind, så man kunne komme videre til de hollandske besiddelser på Timor, hvis man af frygt for de indfødte ikke ønskede at lande på nogle af de utallige øgrupper på vejen.

Den første dag gik uden særlige begivenheder, og natten var ved at falde på, da man fik Tofoas kyst i sigt. Desværre var denne kyst så fuld af klipper og huller, at man ikke kunne lande der ved nattetid. Man måtte afvente dagens komme.

Bligh ønskede ikke at røre bådens lager af proviant, med mindre det var absolut nødvendigt. Øen måtte altså forsyne ham og hans mænd med fødemidler. Dette så ud til at kunne

blive besværligt, idet man, lige straks man kom på land, ikke fandt et eneste spor af øens beboere. Snart viste der sig dog nogle indfødte, og da de blev vel modtaget, kom der snart flere, som tilbød dem en smule vand og nogle kokosnødder.

Bligh stod over for et vanskeligt valg. Hvad skulle han fortælle disse indfødte, der allerede én gang havde haft at gøre med Bounty under deres sidste besøg på øen? Det var nødvendigt for enhver pris at skjule sandheden for ikke at ødelægge det gode rygte, som de fremmede hidtil havde haft på disse øer.

Kunne man sige, at de var sendt tilbage efter forsyninger, mens resten af besætningen ventede på skibet ude på åbent hav? Umuligt, for Bounty var ikke at se, ikke en gang fra toppen af øens højeste bjerg. Eller at skibet var blevet slået til vrag, og de var de eneste overlevende blandt de skibbrudne? Dette var vel den mest plausible skrøne. Måske ville den oven i købet røre de indfødte, og opmuntre dem til at bringe dem fødevarer til at supplere bådens forsyninger med. Bligh valgte denne sidste forklaring, og fortalte det til sine mænd, så at alle var enige om at fortælle den samme historie.

De indfødte røbede hverken glæde eller sorg, da de fik denne historie fortalt. Deres ansigter udtrykte kun stor overraskelse, og det var umuligt at vide, hvad de virkelig tænkte.

Den 2. maj begyndte antallet af indfødte, der kom til fra andre dele af øen, at øges i bekymrende omfang, og Bligh mærkede snart, at de havde fjendtlige hensigter. Nogle prøvede endog at trække båden bort fra strandbredden, og veg kun tilbage, da kaptajnen truede dem med sin huggert. I mellemtid var nogle af hans mænd, der var sendt ud for at undersøge øen, vendt tilbage med tre gallons Note 2) vand.

Øjeblikket var inde til at forlade denne ugæstmilde ø. Hen mod solnedgang var alt rede, men det var ikke let at komme til båden. Strandbredden var fyldt med indfødte, der havde samlet sten, som de nu var rede til at kaste. Båden måtte derfor være lige ved strandbredden og rede, når man var klar til at gå om bord.

Englænderne, der var overordentligt bekymrede over de indfødtes fjendtlige indstilling, gik ned til stranden midt blandt de indfødte, der kun ventede på et tegn før de ville kaste sig over dem. Imidlertid nåede de velbeholdne i båden, da en af sømændene, en mand ved navn Bancroft, fik det fatale indfald at ville vende tilbage til stranden for se efter et eller andet, som han havde glemt dér. På et øjeblik var denne dumdristige person omringet af indfødte og blev ramt af en byge af sten, uden at hans fæller, der jo ikke ejede et eneste skydevåben, kunne redde ham. Desuden blev de øvrige også i dette øjeblik angrebet, og stenene haglede ned over dem.

"Gutter, lad os komme af sted," råbte Bligh, "fat årerne og ro til!"

De indfødte fulgte efter båden ud i vandet og lod en ny regn af sten falde over den. Flere af mændene blev ramt. Men Hayward samlede en af de sten op, der var faldet i båden, sigtede efter en af angriberne, og ramte ham lige mellem øjnene. Den indfødte faldt om, idet han udstødte et højt skrig, der blev besvaret af englændernes hurraråb. Deres ulykkelige fælle var hævnet.

Imidlertid stod nu flere pirogger ud fra stranden og forfulgte dem. Denne jagt kunne være endt med en kamp, hvis udfald uden tvivl ville have været ulykkeligt, hvis ikke bådsmanden

havde fået en glimrende ide. Uden selv at vide, at han eftergjorde Hippomene i dennes kamp mod Atalante, tog han sin pjækkert af og kastede den i vandet. De indfødte lod deres bytte undslippe for at jage dets skygge, og sagtnede farten for at samle den op. Dette var nok til, at sluppen kunne nå ud af bugten.

På dette tidspunkt var det blevet mørkt, og de indfødte opgav forfølgelsen af robåden.

Dette første forsøg på en landgang var endt alt for ulykkeligt til at man skulle gentage forsøget; således mente i hvert tilfælde kaptajn Bligh.

"Vi må nu tage en beslutning," sagde han. "Hvad der netop er sket her på Tofoa, vil sikkert gentage sig på Tonga-Tabou, og alle andre steder, hvor vi forsøger en landgang. Med vort ringe antal og uden skydevåben vil vi være fuldstændig overladt til de indfødtes nåde og unåde. Vi har intet at bytte med, så vi kan ikke købe madvarer, og vi kan ikke tvinge nogen til at give os noget.

Vi har altså kun, hvad der er her i båden. Og I ved, mine venner, lige så godt som jeg, hvor lidt det er! Men er det ikke bedre at nøjes med det, frem for ved enhver landgang at risikere vore liv? Jeg vil ikke skjule vor situations alvor for jer. For at nå Timor, må vi krydse omkring 1200 sømil, så vi må hver nøjes med tredive gram beskøjter og en ottendedel liter vand om dagen! Dette er prisen for vor sikkerhed, og jeg må desuden være sikker på, at I adlyder mig til punkt og prikke. Svar mig nu ærligt! Er I med mig? Vil I sværge at adlyde mine ordrer, ligegyldigt hvad de er? Lover I mig at underkaste jer disse afsavn uden protester?"

"Ja, ja, vi sværger!" råbte alle Blighs fæller med en stemme.

"Mine venner," fortsatte kaptajnen, "det er også nødvendigt, at vi glemmer vore tidligere uoverensstemmelser, vore fjendtligheder og had, kort sagt at opofre vort indbyrdes nag og kun lade vore fælles interesser lede os!"

"Det lover vi!"

"Hvis I holder jeres ord," tilføjede Bligh, "- og om nødvendigt vil jeg vide, hvordan jeg skal tvinge jer til at holde det – kan jeg love jer en vis sikkerhed."

Kursen blev derpå sat vest-nordvest. Vinden, der allerede var ret kraftig, voksede om aftenen den 4. maj til en storm. Bølgerne blev så høje, at båden forsvandt i dem, og kun med besvær holdt sig flydende. Faren øgedes for hvert øjeblik. Gennemblødte og iskolde var de ulykkeliges eneste trøst denne dag et krus rom og en kvart halvrådden brødfrugt.

Den følgende dag, og flere dage derefter bragte ingen ændring i deres stilling. Båden sejlede mellem talløse øer, fra hvilke man af og til så pirogger stå ud.

Var det for at jage dem, eller for at drive byttehandel? Det var tvivlsomt, og det ville have været uforsigtigt at standse for at finde ud af det. Så båden, hvis sejl var udspilede for en god vind, lod dem snart bag sig.

Den 9. maj brød en forfærdelig tordenstorm løs. Lynglimt og tordenbrag afløste hinanden uden ophold. Regnen fossede ned med en kraft, som ikke engang de mest voldsomme tordenstorme hos os kan opvise magen til. Det var umuligt for dem at tørre deres tøj. Bligh fik så den ide, at man kunne gennembløde det med havets salte vand for på den måde at gengive dem en smule af den varme, som den regnen havde

taget. Imidlertid sparede denne øsregn, der voldte kaptajnen og hans fæller så mange lidelser, dem fra en anden og endnu værre tortur, nemlig tørsten, som en voldsom hede ville have forårsaget.

Den 17. maj om morgenen, efter endnu en forfærdelig tordenstorm, lød den samme klage fra hele mandskabet:

"Vi vil aldrig være i stand til at nå Ny-Holland Note 3)!" råbte de ulykkelige. "Gennemblødte af regnen, udmattede og trætte; og vi får aldrig et øjebliks hvile! Vi er halvdøde af sult, men vil De øge vore rationer, kaptajn? Det er ligegyldigt, om vore lagre bliver tømt! Vi skal snart få dem fyldt op igen, når vi kommer til Ny-Holland!"

"Det vil jeg ikke," svarede Bligh. "Det ville være det rene vanvid. Vi har kun krydset halvdelen af den vej, der skiller os fra Australien, og I er allerede ved at tabe modet? Tror I for resten, at det vil blive nemt for os at finde forsyninger på Ny-Hollands kyster? I kender jo hverken landet eller dets beboere."

Og Bligh begyndte at udmale for dem landets natur, de indfødtes skikke; alle de ting, som han havde lært på sine rejser med kaptajn Cook. Og for denne gang lyttede hans fæller til ham, og tav stille.

De næste fjorten dage lysnedes af solen, der skinnede fra en skyfri himmel, hvilket gav dem mulighed for at få tørret deres tøj. Den syvogtyvende fik man den østlige kyst af Ny-Holland i sigte. Søen var rolig på den anden side af det koralrev, der afgrænser dette farvand, og øgrupper med en eksotisk bevoksning frydede deres øjne. Man gjorde forsigtigt landgang på en af øerne, men fandt af spor efter indfødte kun længst udslukte bålpladser.

Det var altså muligt at tilbringe natten på landjorden. Men det var nødvendigt at finde noget at spise. Men heldigvis fandt en af sømændene en østersbanke, hvis bestand af østers udgjorde et herligt måltid.

Den næste dag fandt Bligh et forstørrelsesglas, et fyrtøj og noget svovl på båden. Han var således i stand til at frembringe ild, således at det var muligt at tilberede det vildt eller fisk, som de fangede.

Bligh delte derpå sit mandskab i tre grupper: Den ene skulle blive ved båden og bringe den i orden; de to andre gå ud for at søge efter fødemidler. Men flere af folkene beklagede sig bitterligt, de ville hellere spise det de kunne finde, hvor de var, frem for at vove sig ind i landet.

En af dem, der enten var voldsommere af temperament eller følte sig mere forurettet end de øvrige, gik ligefrem så langt som at sige til Bligh:

"Ingen mand er mere værd end en anden, og jeg kan ikke se, at det er rimeligt, at De altid er den, der bliver tilbage og hviler Dem! Hvis De er sulten, så find selv noget at spise! Der er ikke noget af det, De laver her, jeg ikke kan gøre lige så godt!"

Bligh, der var klar over, at dette oprør måtte slås ned med det samme, tog en huggert, og idet han kastede den foran mytteristen, råbte han:

"Forsvar dig, eller jeg slår dig ned som en hund!"

Dette kraftfulde udfald fik straks oprøreren til at komme til sig selv, og den almindelige utilfredshed stilnede af. I mellemtiden havde mændene på båden fundet rigeligt med østers, kammuslinger og desuden noget ferskvand.

Længere fremme, i Endeavour-strædet, blev der sendt to grupper ud for at fange skildpadder og noddis [Note 4)], den ene gruppe vendte tomhændet tilbage; den anden hjembragte seks noddis, men ville have haft mange flere, hvis det ikke havde været for en af jægerne, der var kommet bort fra de øvrige, og havde skræmt fuglene. Manden indrømmede senere, at han havde fanget ni af disse fugle, og havde indtaget dem rå på stedet.

Uden de forråd af mad og ferskvand, man havde fundet her på Ny-Hollands kyst, ville Bligh og hans fæller med sikkerhed være omkommet. De var alle i en elendig forfatning, magre, udtærede, udmattede – nærmest ligefremme kadavere.

Turen over det åbne hav til Timor var kun en pinefuld gentagelse af de lidelser, disse ulykkelige allerede havde gennemgået undervejs til Ny-Holland. Men modstandskraften var nu svækket hos dem alle uden undtagelse. Efter endnu nogle dage var deres ben opsvulmede.

I denne tilstand af yderlig svaghed, blev de overmandet af en uophørlig trang til at sove. Dette var det første forvarsel om det endeligt, der ikke kunne være langt borte. Bligh bemærkede det, og gav de mest svækkede dobbelte rationer og prøvede at give dem en smule håb.

Endelig den 12. juni om morgenen fik man Timors kyst i sigte, efter at have krydset tre tusind seks hundrede og atten sømil under de forfærdeligste forhold. De fik en overordentlig venlig modtagelse af englænderne i Coupang. De blev der i to måneder for at komme til hægterne. Bligh, købte så en lille skonnert og drog til Batavia, hvor han gik om bord i et skib til England.

Den 14. marts 1790 gik de, der var blevet overgivet til havet, fra borde i Portsmouth. Historien om de lidelser, de havde udstået, vakte almindelig sympati og harme hos alle retsindige folk. Admiralitetet begyndte næsten straks at udruste fregatten *Pandora*, med 24 kanoner og en besætning på hundrede og tres mand, og sendte den ud på jagt efter mytteristerne fra Bounty.

Vi skal nu se, hvad der er blevet af dem.

3. Mytteristerne

Efter at Bligh var blevet efterladt på åbent hav, var Bounty sejlet mod Tahiti. Samme dag fik de Toubouaï i sigte. Denne lille øs tiltalende udseende, omgivet af et bælte af koralklipper indbød Christian til at gå i land; men de indfødtes fjendtlige holdning syntes dem for truende, og man gjorde ikke landgang.

Det var den 6. juni 1789, da man lod ankeret gå i Matavaïs naturlige havn. Tahiti-boernes overraskelse var overordentlig stor, da de genkendte Bounty. Mytteristerne genfandt dér de samme indfødte, som de tidligere havde stået i forbindelse med, og de bandt dem en historie på ærmet, hvori de omhyggeligt sørgede for at medtage kaptajn Cooks navn, som Tahiti-boerne stadig havde i venlig erindring.

Den 29. juni lagde mytteristerne atter ud med kurs mod Toubouaï for at finde en ø, der lå udenfor skibenes alfarvej, hvor jorden var frugtbar nok til at brødføde dem, og på hvilken de kunne leve i fuldkommen sikkerhed.

De gennemstrejfede den ene øgruppe efter den anden, mens de plyndrede og bedrev alskens udskejelser, da Christians autoritet kun sjældent var i stand til at holde dem tilbage. Atter tiltrukket af Tahitis frugtbarhed, og de indfødtes bekvemme og ligefremme vaner, vendte de så tilbage til Matavaï-bugten. Der gik to tredjedele af besætningen straks i land. Men samme aften lettede Bounty anker og forsvandt, før de landsatte sømænd fik mistanke om Christians hensigter om at tage af sted uden dem.

Således overladt til sig selv, bosatte disse mænd sig rundt omkring på øen uden større fortrydelse. Bådsmanden Stewart

og kadetten Peter Heywood, de to officerer, som Christian havde undtaget fra den dom, han havde afsagt over Bligh, mod deres eget ønske, forblev i Matavaï hos kong Tippao, hvis søster Stewart snart ægtede. Morrison og Millward bosatte sig hos høvdingen Péno, som tog vel imod dem. Hvad angik de øvrige sømænd, så forsvandt de i øens indre, hvor de inden længe giftede sig med indfødte kvinder.

Churchill og en desperat galning ved navn Thompson, kom i slagsmål efter at have begået allehånde forbrydelser. Churchill blev dræbt i dette slagsmål, og Thompson blev stenet til døde af de indfødte. Således døde to af de oprørere, der havde haft størst andel i mytteriet. De øvrige, derimod, blev snart ganske afholdt af de indfødte for deres udmærkede opførsel.

Morrison og Millward så imidlertid til stadighed straffens sværd hænge over deres hoveder og kunne ikke leve roligt på denne ø, hvor de nemt kunne blive opdaget. De fik derfor den ide at ville bygge en skonnert, hvormed de ville søge at komme til Batavia for derfra at forsvinde i den civiliserede del af verden. Sammen med otte af deres fæller og uden andet værktøj end hvad tømmermanden havde, lykkedes det dem at bygge et fartøj, som de kaldte *Resolution*, og de havde den liggende i en bugt bag en landtange, som de kaldte Venus. Men da det var dem fuldstændig umuligt at fremskaffe sejl, kunne de ikke stå til søs.

Overbeviste om deres uskyld opdyrkede Stewart en have, og Peter Heywood samlede materiale til en ordbog, som senere skulle blive til stor hjælp for de engelske missionærer.

Således var der hengået atten måneder, da et fartøj den 23. marts 1791 rundede Kap Venus og kastede anker i bugten ved

Matavaï. Det var *Pandora*, det skib der var udsendt af det engelske admiralitet for at forfølge mytteristerne.

Heywood og Stewart skyndte sig at gå ombord, oplyste deres navn og rang, og fortalte at de ikke havde haft del i oprøret; man troede dem imidlertid ikke, og de blev straks lagt i jern ligesom alle de øvrige, uden at man foretog den mindste undersøgelse. De blev behandlet med oprørende umenneskelighed, lagt i jern og truet med at blive skudt, hvis de talte indbyrdes på det tahitianske sprog, og låst inde i et bur på elleve fods længde, der var anbragt yderst på agterbakken, som en amatør udi mytologien straks gav navnet "Pandoras Æske".

Den 19. maj stod *Resolution*, der nu var blevet udstyret med sejl, og *Pandora* til søs. I tre måneder krydsede disse to fartøjer rundt mellem Venskabsøerne, hvor man mente, at Christian og de resterende mytterister måtte have søgt tilflugt. *Resolution* tog vand ind, men ydede god tjeneste under dette kryds; hun forsvandt i nærheden af øen Chatam, og skønt *Pandora* forblev i nærheden i flere dag, hørte man aldrig mere noget til hende eller de fem sømænd, der bemandede hende.

Pandora var på hjemvejen til Europa med sine fanger, da hun i Torres-strædet gik på et rev og sank næsten omgående med enogtredive sømænd og fire af mytteristerne.

De af mandskabet og mytteristerne, der slap fra forliset landede på en lille, sandet ø. Der indrettede officererne og sømændene sig i telte; men mytteristerne, var henvist til at søge en smule lindring for den brændende tropiske sol ved at grave sig ned i sandet lige til halsen. De skibbrudne blev på den lille, golde ø i adskillige dage, derpå sejlede man til Timor i *Pandora*s

både, og den strenge bevogtning af mytteristerne blev ikke slækket et øjeblik på trods af de alvorlige omstændigheder.

Da de ankom til England i juni 1792, blev mytteristerne stillet for en krigsret under forsæde af admiral Hood. Forhandlingerne varede i seks dage og endte med frifindelse af fire af de anklagede, mens seks andre blev dømt til døden for mytteri og uretmæssig overtagelse af et fartøj betroet til deres varetægt. Fire af de dømte blev hængt ombord på et krigsskib; de to andre, Stewart og Peter Heywood, hvis uskyld langt om længe blev anerkendt, blev benådet.

Men hvad var der blevet af Bounty? Var hun sunket sammen med resten af mytteristerne? Det kunne man ikke vide.

I 1814, 25 år efter de begivenheder, som denne beretning begynder med, krydsede to engelske krigsskibe rundt i Oceanien under kommando af kaptajn Staines. De befandt sig syd for Dangerous-øgruppen [Note 5)] med den bjergrige, vulkanske ø i sigte, som Carteret havde opdaget på sin verdensomsejling og givet navnet Pitcairn. Den var blot en kegle næsten uden strand, som løftede sig over havoverfladen, og hvis sider var dækket med palmer og brødfrugttræer. Øen havde ikke været besøgt tidligere, den lå tolvhundrede sømil fra Tahiti på 25 grader sydlig bredde og 180 grader 8 minutters længde, den var kun fire og en halv engelsk mil i omkreds og halvanden engelsk mil i tværmål, og alt hvad man vidste om den var, hvad Carteret havde rapporteret.

Kaptajn Staines besluttede at undersøge øen nærmere og ledte efter et passende sted at gå i land.

Idet de kom nærmere til kysten, overraskedes de ved synet af huse, plantager, og på stranden to indfødte, der havde sat en

båd i vandet og, efter behændigt at have krydset brændingen, fortsatte ud mod skibet. Men forbløffelsen var uden ende, da man hørt dem praje, på glimrende engelsk, med disse ord:

"Hej, I dér, kast et reb ned, så vi kan komme om bord!"

Næppe var de kommet op på broen, før de to beslutsomme roere blev omringet af de undrende sømænd, som overøste dem med spørgsmål, de næppe vidste at besvare. Efter at være blevet ført til kommandøren blev de udsat for et formeligt krydsforhør.

"Hvem er De?"

"Mit navn er Fletcher Christian, og det er min kammerat, Young."

Disse navne sagde ikke kaptajn Staines, der var så langt fra at have overlevende fra Bounty i tankerne, noget.

"Hvor længe har De været her?"

"Vi blev født her."

"Hvor gamle er De?"

"Jeg er femogtyve år gammel," svarede Christian, "og Young er atten."

"Blev Deres forældre kastet op på denne ø ved et eller andet skibbrud?"

Christian afgav derpå den bevægende tilståelse som følger, og som her gengives i sine hovedtræk:

Da han forlod Tahiti, hvor han efterlod enogtyve af sine fæller, havde Christian, som havde beretningen om Carterets rejser om bord på Bounty, sat kurs direkte mod øen Pitcairn, hvis beliggenhed forekom ham ideel til hans formål. Bountys mandskab udgjordes stadig af otteogtyve mænd. Det var Christian, kadetten Young og syv matroser, seks indfødte, der

var taget om bord på Tahiti, af hvilke tre havde deres kvinder med, samt et ti måneder gammelt barn, desuden tre mænd og seks kvinder, indfødte fra Toubouaï.

Det første, Christian og hans fæller havde gjort, da de nåede øen Pitcairn, var at ødelægge Bounty, så den ikke blev opdaget. Dermed havde de sat sig ud af stand til at forlade øen, men hensynet til deres sikkerhed gjorde dette skridt nødvendigt.

Grundlæggelsen af den lille koloni havde ikke været uden besværligheder for disse mennesker, der kun var forenet af en fælles forbrydelse. Blodige skænderier var snart brudt ud mellem de indfødte fra Tahiti og englænderne. I 1794 var det kun 4 overlevende tilbage af mytteristerne. Christian var faldet som offer for en af de indfødtes knive, som han selv havde bragt med. Alle de indfødte fra Tahiti var udryddet.

En af englænderne, der havde fundet en måde til at fremstille spiritus af roden fra en plante, der voksede på øen, var efterhånden blevet fuldstændig omtåget af drukkenskab, og i et anfald af *delirium tremens* var han styrtet i havet fra en klippe.

En anden var blevet grebet af galskab og havde kastet sig over Young, og en anden af sømændene, der havde set det, havde været nødt til at dræbe ham. I 1800 var Young død af et voldsomt anfald af astma.

John Adams var den sidste overlevende af mytteristerne.

Alene med adskillige kvinder og tyve børn, der var resultatet af hans fællers ægteskaber med Tahiti-kvinder, havde ændret John Adams karakter dybt og grundlæggende. Han var kun seks og tredive år gammel, men gennem mange år havde han bevidnet så mange scener af vold og blodsudgydelse, han havde set den menneskelige natur i en så sørgelig forfatning, at det

havde gjort så stort indtryk på ham, at han fuldstændig havde rettet sig.

I Bountys bibliotek, der var bevaret på øen, befandt der sig en Bibel og adskillige bønnebøger. John Adams, som læste i dem jævnligt, omvendte sig og opdrog den yngre generation, der så op til ham som en fader, efter udmærkede principper, og blev, som en naturlig følge af begivenhedernes gang, lovgiver, ypperstepræst og, om man så må sige, konge af Pitcairn.

Frem til 1814 havde der været et stigende antal alarmer. I 1795 havde et fartøj nærmet sig Pitcairn, og de fire overlevende fra Bounty havde søgt tilflugt i de uigennemtrængelige skove, og vovede sig først frem til bugten igen, da fartøjet var forsvundet. Samme forsigtighed havde man lagt for dagen i 1808, da en amerikansk kaptajn var gået i land på øen, hvor han tog et kronometer og et kompas, som han sendte til det engelske Admiralitet; men Admiralitetet lod sig imidlertid ikke bevæge ved synet af disse levn fra Bounty. Sandt at sige havde man også andre alvorligere sager at passe i Europa på dette tidspunkt.

Således var den beretning, som de to unge indfødte gav kommandør Staines. De var engelske gennem deres fædre, den ene en søn af Christian, den anden af Young; men da Staines bad om at komme til at møde John Adams, nægtede denne at komme om bord, før han fik at vide, hvad der ville ske med ham.

Kommandøren forsikrede de to unge mænd om, at han var beskyttet af loven, idet der var gået femogtyve år siden mytteriet på Bounty, gik i land, og blev modtaget af en befolkning bestående af seksogfyrre voksne og et stort antal børn.

Alle var store og kraftige, af en udtalt engelsk type, især de unge piger var beundringsværdigt smukke, og deres beskedne væsen gav dem en ganske tiltrækkende karakter.

Øens love var af den enklest tænkelige art. Der blev ført regnskab med, hvad hver enkelt udførte af arbejde. Penge var ukendte; al handel foregik ved bytte, men der var ingen egentlig industri, da der manglede de nødvendige råvarer. Indbyggerne bar som eneste tøj store hatte og bælter af græs. Fiskeri og landbrug var deres hovedbeskæftigelser. Ægteskaber blev kun indgået med Adams' tilladelse, og kun når en mand havde opdyrket et stykke jord, stort nok til at forsyne sin fremtidige familie.

Kommandør Staines stod atter til søs efter have gjort optegnelser om denne mærkværdige ø i et af de mindst trafikerede områder af Stillehavet, og sejlede tilbage til Europa.

Den ærværdige John Adams har efter denne tid afsluttet sin belastede løbebane. Han døde i 1829, og blev afløst af pastor John Nobbs, der stadig udfylder funktionerne som præst, læge og skolelærer på øen.

I 1853 udgjorde mytteristernes efterkommere omkring et hundrede halvfjerds individer. Siden da er befolkningen vokset, og tre år senere er den blevet så stor, at en del af den måtte flyttes til øen Norfolk, der indtil da havde tjent som straffekoloni. Men en del af de forflyttede savnede Pitcairn, skønt Norfolk var fire gange så stor, dens jordbund var bemærkelsesværdig frugtbar, og levevilkårene var langt bekvemmere. Efter to års forløb vendte adskillige familier tilbage til Pitcairn, hvor de fortsat trives.

Således var altså afslutningen på et eventyr, der var begyndt på en så tragisk måde. I begyndelsen var der mytterister, mordere, galninge, og nu, under indflydelse af kristen moral og en stakkels omvendt sømands undervisning, er Pitcairn blevet hjemsted for en blid, gæstfri og lykkelig befolkning, hvor tidligere tiders patriarkalske skikke er genopstået.

Udgiverens efterskrift

Originalteksten til *Mytteristerne fra Bounty* er skrevet af en vis Gabriel Marcel (1843-1909), en geograf, der arbejdede sammen med Verne ved udarbejdelsen af bl.a. *Jordens Opdagelseshistorie*. Vernes rolle var blot at læse korrektur, men ifølge en regning dateret 27. juli 1879 købte Verne historien med alle rettigheder for en sum af 300 franske francs.

Efterfølgende reviderede Verne teksten, hvorunder han bl.a. indlagde figuren Bob og i øvrigt forholdt sig mere frit til de historiske kendsgerninger end Marcels original.

Kilde:* *Wikipedia

Om "Blokadebryderne"

Forfatter: Jules Verne (1828-1905).

Org.udgaver:

Les forceurs de blocus: *Med titlen "Études de moeurs contemporaines. Les forceurs de blocus"* føljeton i *Musée des Familles* oktober-november 1865; bogudgave i *Une ville flottante*, Pierre-Jules Hetzel, Paris 1871.

Les Révoltés de la Bounty: Føljeton i *Magasin d'Education et de Récréation* oktober-december 1879; bogudgave i *Les Cinq Cents Millions de la Bégum – Suivi de : Les Révoltés de la Bounty*, Pierre-Jules Hetzel, Paris 1879.

Denne udgave baseret på: Blokadebryderne efter Jules Verne: *Mindre Fortællinger I*. Andr. Schous Forlag, København 1876. Oversætteren er ikke kendt. ***Mytteristerne på Bounty*** er oversat til denne udgave af Kim N. Jensen (1955–).

Redigeret af: Kim N. Jensen.

Forside: Efter illustration til *Les Forceurs de blocus* af Jules-Descartes Férat (1829-1906): *Le Delphin s'ébranla, passa entre les navires du port*.

ISBN 978-87-7979-840-3

2. ebogsudgave, erstatter ISBN 978-87-7979-059-9.

www.ebib1800.dk

Note 1: **Den nihalede kat:** På engelsk: Cat o' Nine Tails, en af ni remme sammensat tamp, der brugtes temmelig hyppigt i den engelske marine. *Overs.anm*.

Note 2: **Tre gallons:** Omkring 10-12 liter.
Red.anm.

Note 3: **Ny-Holland:** Australien. I virkligheden landede Bligh på kysten af Timor i Indonesien. *Overs.anm.*

Note 4: **Noddy:** En art søfugl. *Overs.anm*.

Note 5: **Dangerous-øgruppen:** Paumotu-øerne. *Overs.anm.*